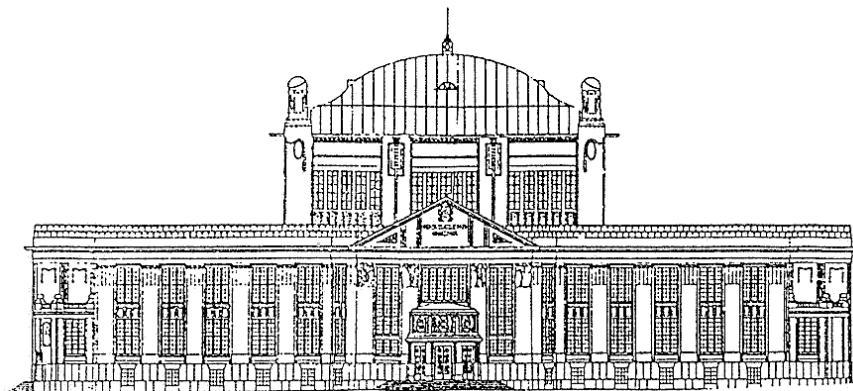

HRVATSKI DRŽAVNI ARHIV

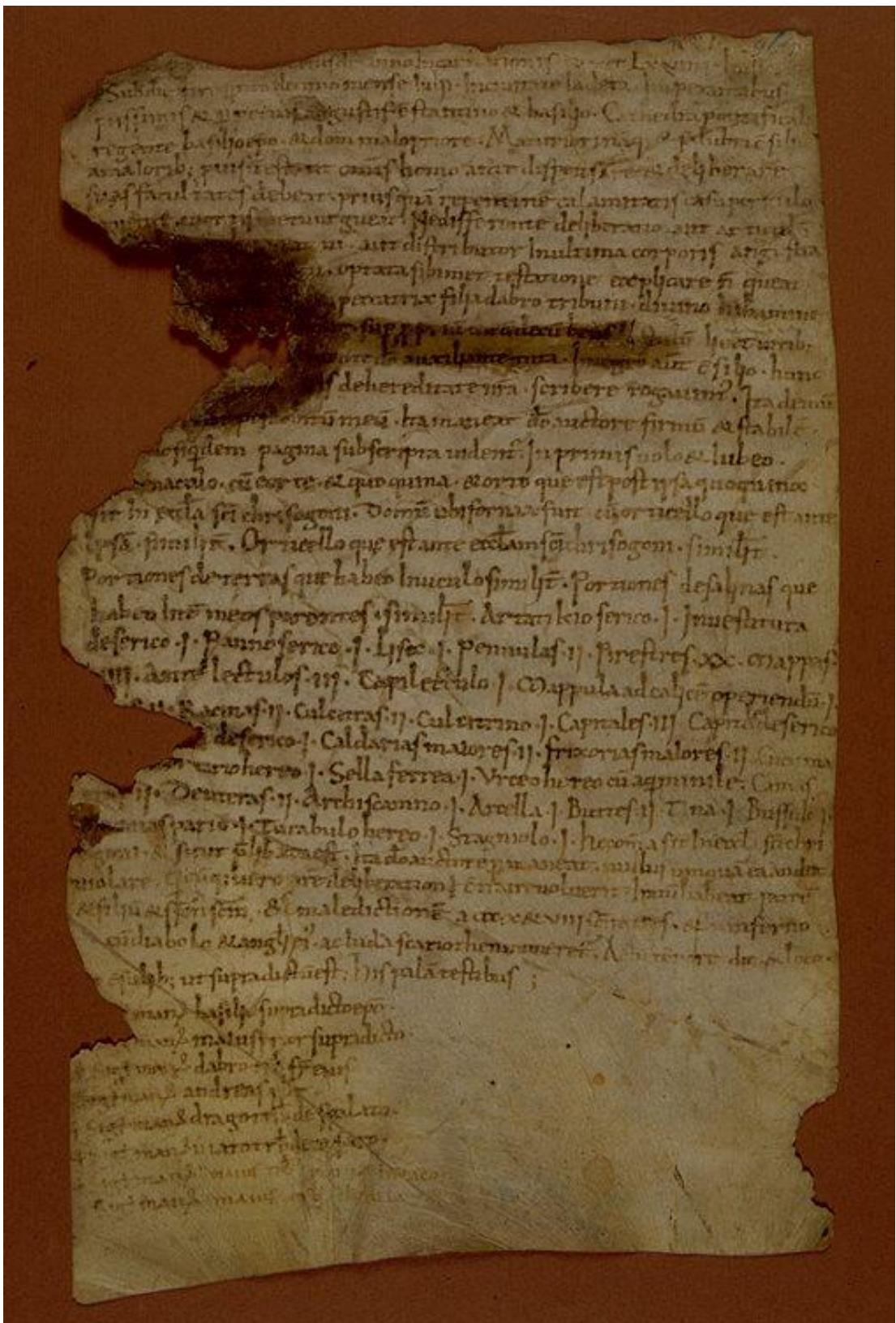
**IZVJEŠTAJ O RADU
U 2017. GODINI**

Zagreb, veljača 2018.

Sadržaj

Uvod.....	4
O nama.....	6
Naša misija, vizija i ciljevi	8
Ostvareno u 2017. godini	9
1. Dostupnost gradiva	9
Obrada i opis gradiva	9
Dostupnost i korištenje putem on-line kataloga i portala.....	12
Dostupnost i uvjeti za korištenje gradiva u Arhivu.....	13
2. Uključenost korisnika i javnosti	15
Programi namijenjeni široj javnosti	15
Znanstveno-istraživačka djelatnost.....	19
Izdavačka djelatnost.....	21
Suradnja s obrazovnim ustanovama	23
Komunikacija s javnošću	23
3. Podrška stvarateljima gradiva u upravljanju dokumentacijom	25
Evidencije o stvarateljima/imateljima i o gradivu izvan arhiva	25
Nadzor nad stvarateljima i imateljima arhivskog gradiva	27
Stručna podrška u zaštiti gradiva izvan arhiva.....	27
Stručno usavršavanje djelatnika u pismohranama.....	28
Preuzimanje gradiva u Arhiv	28
4. Poboljšanje uvjeta za dugoročno očuvanje i iskoristivost gradiva.....	29
Uređenje novih spremišta.....	29
Postojeća arhivska spremišta	30
Upravljanje gradivom u spremištima.....	30
Mjere aktivne zaštite ugroženog ili oštećenog gradiva: tehničko opremanje, konzerviranje i restauriranje, mikrofilmiranje, digitalizacija	31
5. Sposobnosti i kompetencije	34
Matični poslovi arhivske službe	34
Povećanje stručnih i organizacijskih sposobnosti Arhiva i osiguranje dostupnosti resursa iz više izvora	35
Administrativna i tehnička podrška radnih procesa i sustava Arhiva.....	35

HR-HDA-876. Zbirka najstarijih hrvatskih povelja. Oporuka Agapite, kćeri zadarskog tribuna Dabra, Zadar, 15. srpnja 999.

Uvod

U okviru zakonom propisanih zadaća i Strateškoga plana za razdoblje 2016. – 2018., plan rada HDA za 2017. godinu bio je usmjeren na ostvarenje pet ciljeva:

- osigurati punu dostupnost gradiva,
- osnažiti uključenost korisnika i javnosti,
- podržati stvaratelje gradiva u upravljanju dokumentacijom,
- osigurati uvjete za dugoročno očuvanje i iskoristivost gradiva,
- razvijati sposobnosti i kompetencije.

Time se nastavlja kontinuitet s našom djelatnošću u proteklom višegodišnjem razdoblju, koja je bila naglašeno usmjerena na povećanje dostupnosti gradiva, razvoj novih programa i sadržaja za javnost i na povećanje kapaciteta za pohranu gradiva.

Osigurati dostupnost gradiva i primjerene uvjete za njegovo korištenje temeljna je funkcija javnih arhiva. Vodeći računa o rastućim očekivanjima korisnika u pogledu kvalitete i opsega usluga, prije svega uslijed primjene digitalnih tehnologija, naše usluge i sadržaje nastojimo stalno razvijati. U 2017. godini nastavljen je pozitivan trend u obradi i opisu nesređenoga arhivskoga gradiva. Nova obavijesna pomagala odmah postaju dostupna u digitalnom obliku putem on-line kataloga, a ona izrađena u ranijem razdoblju također se konvertiraju u digitalni oblik. Kroz program zaštitnog i sigurnosnog snimanja, te više posebnih programa digitalizirane su značajne količine gradiva. Podatci o gradivu sustavno se objavljaju u on-line katalogu i na relevantnim portalima. Posebno smo zadovoljni našim portalom Prvi svjetski rat 1914. – 1918. – pogled iz Arhiva, s različitim sadržajima i više desetaka tisuća objavljenih digitalnih snimki.

Arhivsko gradivo i druge usluge arhiva koriste brojne kategorije korisnika, s različitim interesima i potrebama. U 2017. godini nastavili smo trend rasta u ponudi informacija i raznovrsnih programa. Posebno smo zadovoljni posjetom istraživača u čitaonicama, te odazivom na naše javne programe: predavanja, radionice, izložbe, predstavljanja izdanja, filmske projekcije, obilježavanja obljetnica i sl. Proširena je suradnja s obrazovnim i znanstvenim institucijama. Ostvareno je sudjelovanje u više domaćih i međunarodnih projekata, od kojih treba posebno istaknuti projekt Community as Opportunity (co:op) u suradnji s još 16 europskih partnera. Izrađene su nove internetske stranice Arhiva. Komunikacija s javnošću ostvaruje se i putem društvenih mreža. Zadovoljni smo ostvarenom suradnjom s medijima te interesom koji su u 2017. pokazali za izvještavanje o našim programima i redovnoj djelatnosti.

Na naše aktivnosti utjecale su izmjene Zakona o arhivskom gradivu i arhivima iz svibnja 2017. godine. Zabilježili smo porast broja korisnika, te višestruki porast broja izrađenih korisničkih kopija dokumenata iz naših fondova i zbirk. Sukladno zakonskoj obvezi, prikupili smo, objavili na mrežnim stranicama i dostavili nadležnim tijelima, popise za cca 5 260 d/m javnog arhivskog gradiva nastalog do 22. prosinca 1990. godine u posjedu naših stvaratelja/imatelja.

Među temeljnim zadaćama arhiva je i podrška stvarateljima u upravljanju dokumentacijom koja nastaje njihovim radom. Posebno smo zadovoljni kontinuitetom u održavanju i brojem polaznika tečajeva o uredskom poslovanju i upravljanju dokumentacijom, te podrškom stvarateljima koja se ostvaruje kroz redovne stručne nadzore, odobravanje internih akata za upravljanje dokumentacijom, odobravanje izlučivanja registraturnog gradiva, davanje stručnih mišljenja i drugih oblika podrške.

Nastavili smo s poboljšavanjem radnih uvjeta i uvjeta za čuvanje gradiva u svim prostorima Arhiva. Pokrenuto je uređenje dodatnog spremišnog prostora u Kerestincu kako bi se povećali kapaciteti za preuzimanje gradiva i osigurali uvjeti za čuvanje posebnih vrsta gradiva. Zagrebačka nadbiskupija završila je obnovu i uređenje spremišnih prostorija Nadbiskupijskoga i Kaptolskog arhiva u Zagrebu na lokaciji Kaptol 27 (Lektorija), te je tijekom ljeta u tu zgradu preseljeno cjelokupno arhivsko gradivo iz privremenog prostora na Kaptolu 22.

I u 2017., brinuli smo o razvoju novih kompetencija i stručnom usavršavanju svih djelatnika, te nastavili unaprjeđivati radne i organizacijske procese. Prate se, prevode i implementiraju u rad međunarodne norme i standardi.

Metropolitanska knjižnica, Biblija sollemnis gotica, 14. st., Francuska

O nama

Hrvatski državni arhiv javna je ustanova u kulturi čiji je osnivač Republika Hrvatska. Nadležan je za arhivsko gradivo središnjih državnih tijela, drugih javnih institucija, te privatnih pravnih osoba, obitelji i pojedinaca od značaja za državu u cjelini. Kao središnji i matični državni arhiv, pruža potporu drugim arhivima i organizacijama koje čuvaju arhivsko gradivo, te vodi središnje nacionalne arhivske evidencije. Djelokrug i poslovi arhiva uređeni su Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima i pripadajućim provedbenim propisima.

Naša je osnovna zadaća identificirati vrijedno arhivsko gradivo koje ima značenje za Republiku Hrvatsku, trajno ga sačuvati i učiniti lako dostupnim svim korisnicima pod jednakim uvjetima. Na taj način brinemo o zaštiti arhivskoga gradiva kao dijela nacionalne kulturne baštine, doprinosimo kulturnom životu i informiranosti građana, te ostvarivanju njihovih prava i interesa.

Skrbimo o najvećoj i najznačajnijoj cjelini arhivskoga gradiva u zemlji. U 2150 arhivskih fondova i zbirki, nastalih djelovanjem središnjih državnih tijela, tijela državne uprave i pravosuđa, prosvjetnih, kulturnih, zdravstvenih i vojnih ustanova, kao i djelatnošću istaknutih pojedinaca i obitelji te hrvatskoga iseljeništva čuva se više od 29 000 d/m gradiva. Posebne cjeline čine zbirke fotografija Fototeke HDA u kojoj se nalazi više od 1 750 000 fotografija različitih oblika i tehnika, te Mikroteka s više od 10 000 000 snimaka dokumenata iz različitih ustanova iz Hrvatske i svijeta. Čuvamo nacionalnu filmsku baštinu, zbirku stranog filma te popratno filmsko i audiovizualno gradivo. Naša knjižnica sadrži više od 160 000 svezaka knjiga i drugih izdanja, te je jedna od najvrednijih specijalnih knjižnica u Hrvatskoj.

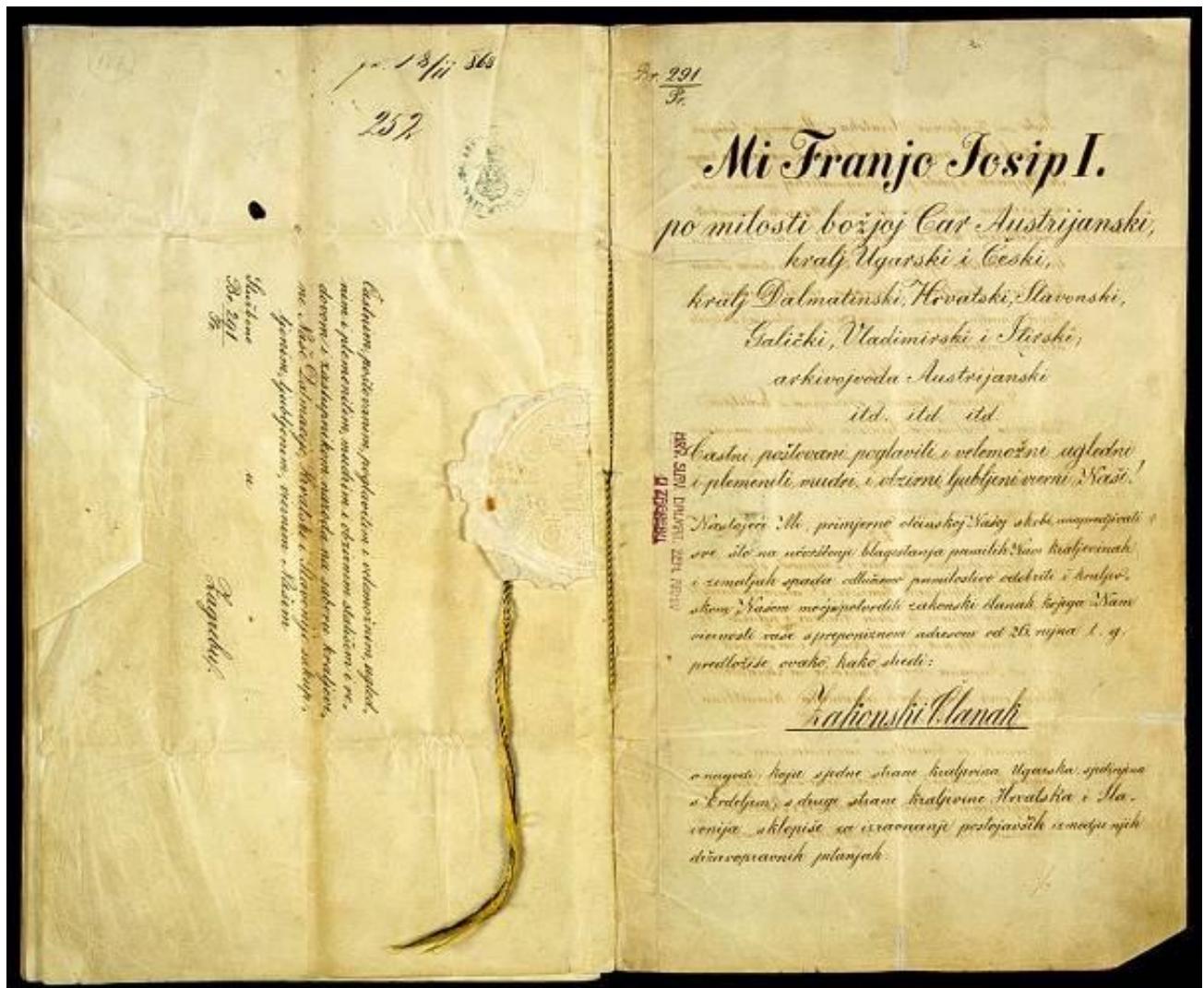
U našoj je nadležnosti oko 600 kategoriziranih stvaratelja i imatelja arhivskoga gradiva. Pružamo im potporu u upravljanju dokumentacijom koja nastaje njihovim radom i nadziremo čuvanje arhivskoga gradiva kako bi bilo dugoročno sačuvano. Postojeće fondove i zbirke nastojimo sustavno obogaćivati novim akvizicijama, koliko je to moguće u nedostatku potrebnog spremišnog prostora. Prema našim procjenama, na terenu se nalazi oko 19 500 d/m arhivskoga gradiva koje je u dogledno vrijeme potrebno preuzeti u Arhiv.

Djelatnost Arhiva ustrojena je u sljedećim odjelima:

- Odjel za zaštitu i obradu arhivskog gradiva,
- Odjel za informacije i komunikaciju,
- Središnji fotolaboratorij,
- Središnji laboratorij za konzervaciju i restauraciju,
- Hrvatski filmski arhiv,
- Odjel za informatičke tehnologije,
- Odjel općih i računovodstvenih poslova,
- Odjel Depozit Zagrebačke nadbiskupije.

Djelatnost Arhiva obavlja se na nekoliko lokacija u Zagrebu i okolici. Središnja zgrada nalazi se u Zagrebu na Marulićevu trgu 21. Tu se nalazi velika čitaonica za istraživače, prostori za programe namijenjene javnosti, uredski prostori više odjela (Odjel za zaštitu i obradu arhivskog gradiva, Odjel za informacije i komunikaciju, Središnji fotolaboratorij, Središnji laboratorij za konzervaciju i restauraciju, Odjel za informatičke tehnologije, Odjel općih i računovodstvenih poslova, Metropolitanska knjižnica Odjela Depozit Zagrebačke nadbiskupije), te radni i spremišni prostor za arhivsko gradivo. Odjel Hrvatski filmski arhiv smješten je u objektu u Savskoj cesti 131, a Odjel Depozit Zagrebačke nadbiskupije na Kaptolu 27. Izvan Zagreba koriste se objekti u Kerestincu (radni i spremišni prostori) i dvorac Januševac (spremišta arhivskoga gradiva). Ukupan prostor kojim Arhiv raspolaže na svim lokacijama je 18 370 m².

Sredstva za rad Arhiva osiguravaju se iz državnoga proračuna, međunarodnih projekata EU u kojima Arhiv sudjeluje, te vlastitih sredstava koja se namjeni troše na unaprjeđenje djelatnosti, što uključuje i održavanje objekata i opreme, informatizaciju djelatnosti, nabavu računalne i druge opreme potrebne za rad Arhiva, stručno usavršavanje djelatnika na svim područjima rada Arhiva, realizaciju programa namijenjenih javnosti, međunarodnu suradnju i druge aktivnosti iz djelokruga Arhiva.

HR-HDA-65. Sabor Kraljevina HSD. Hrvatsko – ugarska nagodba (prva i posljednja stranica), Beč, 8. studenoga 1868. godine

Naša misija, vizija i ciljevi

Naša je misija osigurati dostupnost i iskoristivost arhivskog gradiva koje čuvamo i za koje smo nadležni te njegovim korištenjem poticati stvaranje novih vrijednosti za zajednicu i pojedince.

Vrijednost naše dokumentacijske baštine želimo što potpunije predstaviti, trajno izgrađivati i nadopunjavati primjerenim odabirom novog gradiva te je očuvati za buduće naraštaje.

Naša je vizija osigurati brz i potpun pristup arhivskom gradivu koje čuvamo te biti mjesto prepoznatljivo po kvaliteti usluga i korisničkom iskustvu za širok spektar korisnika i posjetitelja.

Vrijednost arhivskoga gradiva očituje se na različite načine. Za istraživače i pružatelje informacijskih usluga ono je jedinstven izvor podataka, za institucije podrška u poslovanju, za pravne pravne i fizičke osobe sredstvo za zaštitu i ostvarenje prava, a za javnost i građane poveznica s prošlošću i baštinom. Zadaća je arhiva omogućiti da te vrijednosti budu što potpunije iskorištene.

U razdoblju do 2018. godine, aktivnosti Arhiva usmjерene su prema pet glavnih strateških ciljeva. To su:

- **Cilj 1: Svi podaci o gradivu i značajan segment gradiva dostupni su u digitalnom obliku**
- **Cilj 2: Povećati uključenost korisnika i javnosti u programe Arhiva**
- **Cilj 3: Značajnije doprinijeti kvaliteti upravljanja dokumentacijom u javnom sektoru**
- **Cilj 4: Poboljšati uvjete za dugoročno očuvanje gradiva u Arhivu i pokrenuti projekt uspostave e-arhiva**
- **Cilj 5: Osigurati da Arhiv raspolaže kompetencijama i resursima koji su potrebni za ostvarenje njegove misije.**

Ostvareno u 2017. godini

1. Dostupnost gradiva

Aktivnosti koje se odnose na povećanje dostupnosti i korištenja gradiva bile su usmjerene na obradu gradiva koje još nije obrađeno ili dostačno opisano, izradu novih obavijesnih pomagala, povećanje dostupnosti i korištenja obavijesnih pomagala i digitaliziranog gradiva putem on-line kataloga i relevantnih portala, te poboljšanje dostupnosti gradiva in situ. Ostvarili smo sljedeće:

Obrada i opis gradiva

U Odjelu za zaštitu i obradu arhivskog gradiva, različitim su fazama arhivističke obrade (analiza povijesti stvaratelja i fonda/zbirke, identifikacija gradiva i izrada plana sređivanja, razvrstavanje u arhivske jedinice prema planu sređivanja, vrednovanje, tehničko sređivanje, opremanje ili prekartoniranje gradiva, izrada prijedloga s popisom gradiva za izlučivanje, izrada, revizija i verifikacija obavijesnih pomagala) bila obuhvaćena 123 fonda i zbirke.

Obrađeno je oko 1250 d/m gradiva, 3267 nacrta i karata, 806 stampata te 1695 komada nosača s AV zapisima (DVD, VHS, CD i dr.). Izlučena su 83 d/m gradiva. Verificirano je i predano u Matičnu i Korisničku službu 13 obavijesnih pomagala (8 sumarnih inventara, 3 analitička inventara i 2 arhivska popisa), a još 25 njih u postupku je verifikacije.

Nastavljen je višegodišnji projekt sređivanja opsežnog fonda 1220. CK SKH. Na slici je prikazano razvrstavanje na tematske cjeline serije općih spisa iz 1980-ih.

Zbog porasta interesa i broja zahtjeva za njihovo korištenje, u 2017. je bilo potrebno interventno tehnički obraditi i opremiti dosjewe osoba u fondu 1561. SDS RSUP SRH na 16 mm mikrofilmu u mikrofilmskim džepićima. Riječ je o oko 50 000 kartica s približno miliјun snimaka.

Obradom su bili obuhvaćeni sljedeći fondovi i zbirke:

- 79. Zemaljska vlada. Odjel za unutarnje poslove;
- 81. Zemaljska vlada, Odjel za pravosuđe;
- 144. Savska banovina. Upravno odjeljenje;
- 146. Savska banovina. Poljoprivredno odjeljenje;
- 152. Savska finansijska direkcija;

- 216. Ministarstvo narodne prosvjete NDH;
- 223. Ministarstvo unutarnjih poslova NDH;
- 280. Izvršno vijeće Sabora SRH;
- 283. Ministarstvo financija NRH;
- 301. Državni sekretarijat za poslove opće uprave i budžet NRH;
- 313. Zemaljska uprava narodnih dobara NRH;

367. Republički zavod za statistiku.
393. Privremeni pokrajinski sud za Hrvatsku;
394. Stol sedmorice;
395. Banski stol;
397. Državno nadodvjetništvo;
431. Zagrebačka generalkomanda. Delegirani vojni sud;
438. Središnje Povjerenstvo u Zagrebu za izlučbu šumskih služnosti;
452. Satnija u Koinu;
453. Satnija u Sibinju;
454. Zapovjedništvo tvrđave Rača;
455. Zapovjedništvo tvrđave Slavonski Brod;
456. Zapovjedništvo tvrđave Stara Gradiška;
457. Kordonska zapovjedništva;
460. Carski kraljevski posadni sud Černivci;
463. Vojno-operacijski spisi;
464. Hrvatsko-slavonsko-dalmatinska vojna i građanska uprava;
467. Hrvatsko-dalmatinski armijski zbor;
477. Razni ratno-povijesni spisi;
468. 14. pješačka divizija;
484. Vojno rudarsko nadzorništvo;
469. 20. pješačka divizija;
470. 21. pješačka divizija;
471. 22. pješačka divizija;
472. 28. pješačka divizija;
473. 36. pješačka divizija;
501. Pravni fakultet;
533. Hrvatska seljačka zadružna banka d.d. Zagreb;
543. Trgovačka industrijalna banka d.d.;
597. Industrijska komora u Zagrebu;
620. Narodna banka Jugoslavije;
651. Pavlinski samostan Modruš;
675. Pravoslavna gornjokarlovačka eparhija;
689. Vlastelinstvo Ozalj;
730. Obitelj Kiš-Šaulovečki;
755. Obitelj Petričević;
764. Obitelj Rakovac;
781. Obitelj Vojnović;
785. Obitelj Zrinski i Frankopan;
788. Andrassy Juraj;
789. Belošević Mirko;
790. Benko Grado Artur;
792. Maksimilijan Čičerić;
793. Čurčin Milan;
794. Domjanić Dragutin Milivoj;
795. Dugan Franjo st.;
799. Horvat Rudolf;
807. Lisinski Vatroslav;
814. Požgaj Zvonimir;
816. Ritig Svetozar;
831. Andrija Štampar;
847. Buturac Josip;
848. Cuvaj Antun;
881. Zbirka rukopisa;
902. Kartografska zbirka;
903. Grafička zbirka;

904. Zbirka planova;
907. Zbirka stampata;
908. Zbirka tiskanica;
909. Zbirka osmrtnica;
913. Zbirka preslika na papiru;
958. Carski kraljevski ured za zaštitu spomenika kulture. Dalmatinski spisi;
996. Albert Theodor Božidar;
997. Aleksandar Viktor;
1002. Bakarić Vladimir;
1004. Bartulica Milostislav;
1005. Bičanić Rudolf;
1006. Blažeković Milan;
1012. Budisavljević Diana;
1013. Cazi Josip;
1014. Cesarec August;
1015. Crnadak Milivoj;
1019. Deči Josip;
1020. Despot Miroslava;
1021. Diklić Stjepan;
1024. Drezga Tihomil;
1025. Dvorniković Vladimir;
1029. Gavazzi Milovan;
1030. Geršković Leon;
1031. Gregorić Pavle;
1032. Gušić Branimir;
1033. Gušić Marijana;
1034. Haberštak Željko;
1036. Hrnčević Josip;
1037. Milivoj Huber;
1055. Luterotti Julijan;
1071. Iseljenički komesarijat;
1167. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva NRH;
1181. Divizija u Osijeku;
1186. Zapovjedništvo tvrđave Osijek;
1189. 23. pješačka divizija;
1220. Centralni komitet Saveza komunista Hrvatske;
1225. Pokrajinski komitet SKOJ za Hrvatsku;
1231. Republička konferencija Saveza socijalističke omladine Hrvatske;
1260. Hrvatski radnički savez;
1286. Savez sindikata Jugoslavije. Vijeće Saveza sindikata Hrvatske;
1327. Sindikat zanatskih radnika Jugoslavije. Republički odbor za Hrvatsku;
1358. Grupa XI: Zbirka špijunaža i peta kolona;
1360. Grupa XVII: Zbirka španjolski dobrovoljci;
1365. Zbirka vjerske zajednice;
1450. Zbirka mikrofilmova iz inozemnih arhiva koji se odnose na Hrvatsku, Beč, Kriegsarchiv, Hofkriegsrath, Croatica et Vindica;
1549. Zbirka zapisa upravnih i vojnih vlasti NDH i NOP-a;
1552. Zbirka sudova;
1561. Služba državne sigurnosti RSUP SRH;
1565. Komisija za reviziju projekata;

1585. Odvjetnička pisarnica Rudolfa Jagića;
1596. Vrhovni sud SRH;
1616. Predsjedništvo SRH;
1652. Komisija za odlikovanja;
1654. Odjel Saveznog deviznog inspektorata za SRH;
1693. Republička uprava za imovinsko-pravne poslove;
1722. Antifašistička fronta žena Hrvatske;
1727. Republički zavod za znanstveno-tehničku suradnju;
1741. Ured predsjednika RH F. Tuđmana;
1750. Nadvornik Branislav;
1763. Pihler Milan;
1768. Rački Mirko;
1769. Bogdan Radica;
1770. Božidar Rašica;
1771. Resimić Branko;
1772. Zbirka tiskovina Nine Rubčića;

1776. Sokol Velimir;
1780. Rudi Supek;
1799. Bartol Zmajić;
1948. Zbirka nacrta objekata u vlasništvu RH;
1963. Muljević Vladimir;
1985. Republički sekretarijat za budžet i opću upravu;
2031. Vjesnik;
2039. Urbanistički institut Hrvatske;
2049. Ured predsjednika RH S. Mesića;
2050. Republički komitet za turizam SRH;
2058. Republički komitet za odnose s inozemstvom;
2061. Petar Očić;
2083. Hrvatsko-slavonska banka za parcelaciju i kolonizaciju d.d. Zagreb;
2084. Zemljovjeresijska banka d.d. Zagreb.

U Odjelu Depozit Zagrebačke nadbiskupije arhivistički je obrađivano 6 fondova: Karitas Zagrebačke nadbiskupije, II.; Ostavština Dagmar Živković, rođ. Sučić; Ostavština Stjepana Brajkovića; Ostavština Andeleta Horvat; Ostavština Doris Baričević; Zbor duhovne mlađezi zagrebačke. Nastavljen je posao izrade osnovnog popisa svećenika Zagrebačke nadbiskupije tijekom njezine povijesti, započet prethodnih godina. Ostvaruje se u suradnji s Društvom za povjestnicu Zagrebačke nadbiskupije "Tkalčić". Popis svećenika sadrži najosnovnije podatke iz njihova života, te izvore o njima. U sklopu obrade grafika 16. i 17. stoljeća u Valvasorovoј knjižnici, obrađeno je i u evidencije upisano 24 naslova knjiga, u kojima je zabilježeno 1041 raznovrsna grafika-ilustracija. U evidenciju grafika upisano je i kataloški obrađeno 25 pojedinačnih grafika. U sklopu obrade Valvasorove grafičke zbirke, nastavljen je upis u bazu tehničkih podataka za kataložne jedinice II. sveska, te je obrađeno 113 grafika. Posebno povjerenstvo obavilo je dio posla u vezi s revizijom Metropolitanske knjižnice.

Od gradiva Fototeke, obrađena je 13 361 arhivska jedinica s ukupno 1 013 390 snimaka iz 9 zbirki fotografija:

1054. Obitelj Lhotka;
1426. Zbirka fotografija iz Prvog svjetskog rata;
1427. Zbirka fotografija Središnjega fotolaboratorija HDA;
1443. Zbirka portreta 19. i 20. stoljeća;
1669. Zbirka fotografija s područja oslobođenih u Vojno-redarstvenoj akciji „Oluja“;
1719. Zbirka fotografija iz Drugoga svjetskog rata;
1929. Zbirka fotografija Božidara Kelemenića;
2031. Vjesnik. Fotodokumentacija;
2049. Predsjednik RH Stjepan Mesić.

U dvjema zbirkama mikrofilmova iz Mikroteke obrađene su 534 jedinice, pri čemu su dopunjeni ili ispravljeni zapisi u bazi, te je ažuriran topografski inventar (1448. Zbirka mikrofilmova matičnih knjiga i popisa obitelji; 1220. CK SKH).

U Odjelu Hrvatski filmski arhiv, nastavljen je rad na identifikaciji gradiva za koje ne postoji cjelovita dokumentacija o načinu preuzimanja, posebno reguliranjem statusa gradiva preuzetog i razvrstanog u zbirke HFA i identifikaciji gradiva koje je ranije preuzeto. Izrađena je pomoćna elektronička evidencija ukupnog preuzetog gradiva za razdoblje do 2016. godine. Nastavljen je rad na ažuriranju i dopunama evidencija filmskog fonda u bazi

podataka o filmskom gradivu u Odjelu. U bazu je upisano 349 naslova domaćeg i stranog filma, a inventarna knjiga upotpunjena je s 288 novih upisa. Izrađen je sumarni popis gradiva Zbirke press cliping, serije Pula film festival, te je isti dostavljen JU Pula film festival sukladno odredbama Ugovora o suradnji JU Pula film festival, Jugoslavenske kinoteke i Hrvatskog državnog arhiva iz 2016. godine. Nastavljena je analitička obrada gradiva te zbirke kako bi se pripremila za digitalizaciju. Nastavljen je rad na obradi Zbirke kino-projekcijske i snimateljske tehnike snimanjem svakog trodimenzionalnog predmeta i izradom preliminarnog opisa, te je u izvještajnom razdoblju snimljeno i identificirano osnovnim opisom cca 65% od ukupnog broja predmeta. Rezultat obrade biti će obavijesno pomagalo s detaljnim opisnim podacima i fotografijom svakog predmeta, te podacima o preuzimanju.

Pregledano je i obrađeno 337 filmskih naslova na filmskoj vrpci stranih distribucijskih kopija, te je obavljena tehnička i matična obrada tih naslova. Nastavljena je obrada nacionalne filmske zbirke, koja obuhvaća pregled i evidentiranje svih promjena na gradivu, pregled gradiva prije i nakon provođenja postupaka presnimavanja i restauracije, filmološku obradu, te nadopunu podataka u internoj bazi. Navedenim postupcima obuhvaćeno je ukupno 492 naslova na filmskoj vrpci i elektroničkim nosačima.

Kontinuirano se obrađuje knjižni fond. Oblikovanje knjižničnog fonda prati potrebe korisnika matične ustanove i vanjskih korisnika. Knjižnica nabavlja znanstvenu i stručnu literaturu iz područja arhivistike, drugih informacijskih znanosti, pomoćnih povjesnih znanosti, nacionalne i svjetske povijesti, filma, fotografije te drugih srodnih znanstvenih disciplina. Knjižnična građa nabavlja se na sljedeće načine: kupnja, razmjena, dar, otkup, ostavštine, izdanja po odobrenoj objavi, vlastita izdanja HDA. Tijekom 2017. ukupno je nabavljen: 262 nove knjige i 236 sveštičića časopisa. Putem razmjene stiglo je 85 knjiga, izdanja po odobrenoj objavi 38 knjiga, a od vlastitih izdanja 15 naslova (tri naslova po tri primjerka i jedan naslov dva primjerka, po dva kataloga dviju izložbi - ukupno 15 svezaka), zatim donacijom 90 knjiga te kupnjom 35 knjiga. Kod časopisa nastavljena je redovita nabava ustaljenih naslova, 146 sveštičića razmjenom, 87 sveštičića donacijom, a kupnjom 8 sveštičića (*Restaurator, Archivaria, Archives and Manuscripts*). Nastavljen je sustavni otpis knjižne građe, te su u inventarnoj knjizi otpisane 743 knjižne jedinice.

U knjižničnom programu BiblioNET obrađena je sva nova građa, a neobrađeni dio fonda obrađuje se retrogradno. Katalogizirano je i klasificirano (sadržajna i stručna obrada) 1 606 knjižnih jedinica. Inventarizirano je 308 sveštičića časopisa, ispravljena su 12 436 normativna zapisa te provedeni ispravci u 15 084 bibliografskih zapisa. Napravljena je dopuna zapisa za 4 637 jedinica preuzetih iz staroga programa. Sve obrađene jedinice imaju pečat Knjižnice HDA te je nalijepljeno 3651 naljepnica sa signaturama.

Dostupnost i korištenje putem on-line kataloga i portala

U svrhu objave na vanjskoj stranici NAIS-a te objave na portalu *Monasterium* i *Europskom arhivskom portalu* (APE) radilo se na ažuriranju ranije upisanih podataka, upisu novih podataka o fondovima/zbirkama i stvarateljima, te njihovoj autorizaciji. Ažurirani su te autorizirani opisi 11 fondova/zbirki te stvaratelja. Upisane su nove opisne jedinice u 9 fondova i zbirki. Svi u ovom izvještajnom razdoblju autorizirani zapisi su i objavljeni na vanjskoj stranici NAIS-a.

Na vanjskoj stranici on-line kataloga objavljeno je u digitalnom obliku i na taj način dostupno za korištenje 151 obavijesno pomagala iz više državnih arhiva, te 180 autoriziranih jedinica iz 1 fonda.

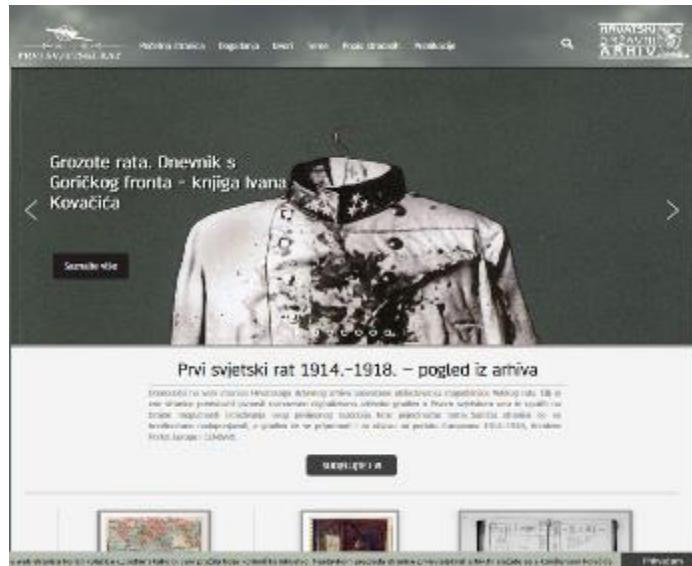
The screenshot shows the Archives Portaleurope website interface. At the top, there's a search bar with placeholder text "Pretraži" and a magnifying glass icon. Below it is a dropdown menu for "Zemlja i oblasti" with options like "Srbija" and "Hrvatska". To the right is a "Pretrazi" button. Further down, there's a "Pretrazi u arhivu" section with fields for "Zemlja" (Serbia), "Arhivski fondovi" (Archival collections), and a "Pretrazi" button. On the left, there's a sidebar with a tree view of "Arhivski fondovi" and a "Pretrazi u knjižnici" section with a dropdown for "Knjižnični fondovi" and a "Pretrazi" button.

<https://www.archivesportaleurope.net>

The screenshot shows the Monasterium.net/MOM website. At the top, there's a banner with a gold seal. Below it is a navigation bar with links for "Početna", "Pretraga", "Zbirke", "Traži", "Novice", "Moj arhiv", and "Pomoći". A "Pretrazi na Project" link is also present. The main content area has sections for "Pretrazi", "Ostvareni u saradnji sa monasterium.net", and "Novosti". On the right, there's a sidebar with "Trenutno osigurane" sections for "UZ arhivi", "PPV arhivi", "SIS arhivi", "KUD arhivi", and "BSP/BSA arhivi". A "Novi članak" section lists recent articles.

<http://monasterium.net/mom/home>

U sklopu obilježavanja stogodišnjice Prvog svjetskog rata, 2016. godine osmišljen je i pokrenut portal HDA *Prvi svjetski rat 1914. – 1918. – pogled iz Arhiva* (<http://prvisvjetskirat.arhiv.hr/>), na kojem je uz druge sadržaje predstavljeno i dostupno za korištenje oko 45 000 digitalnih snimki dokumenata o toj temi. U 2017. godini objavljeno je oko 15 300 snimki iz triju fondova i zbirk (482. Četrdesetdruga domobranska pješačka divizija; 712. Obitelj Erdödy, 902. Kartografska zbarka), a za daljnju objavu pripremljeno i digitalizirano njih još oko 30 000.

Naslovica Portala HDA Prvi svjetski rat

Dostupnost i uvjeti za korištenje gradiva u Arhivu

Za rad u velikoj čitaonici Arhiva prijavilo se 1194 korisnika, za koje je zabilježeno 7664 dnevnih posjeta. Korišteno je oko 600 000 digitalnih snimki arhivskoga gradiva, 21 903 jedinice arhivskoga gradiva u konvencionalnom obliku, te 1278 jedinica knjižnične građe. Od tog broja korisnika, zaprimljeno je 3537 zahtjeva za dopremu arhivskoga i knjižnoga gradiva na korištenje u čitaonici. Njih 330 odnosilo se na dopremu gradiva iz dislociranih spremišta u Kerestincu i Januševcu. Gradivo koje se nalazi u spremištima na Marulićevu trgu, dostavlja

se na korištenje u roku od pola sata, a gradivo iz dislociranih spremišta u pravilu za idući dan. Na zahtjev korisnika, izrađeno je oko 1 600 000 preslika (digitalnih ili na papiru).

Tablica u nastavku pokazuje statistiku korištenja gradiva u Velikoj čitaonici HDA za razdoblje 2015. – 2017., pri čemu posebno treba naglasiti višestruki porast broja preslika (digitalnih i na papiru) izrađenih za potrebe korisnika:

	2015.	2016.	2017.
Prijavljeni korisnici	1132	1111	1194
Dnevni posjeti	6833	7257	7664
Korištene jedinice arhivskog gradiva u konvencionalnom obliku	15 440	19 127	21 903
Korištene jedinice knjižnične građe	986	1193	1278
Preslike (digitalne i na papiru) izrađene za korisnike	72 808	123 960	1 589 447

U čitaonici Odjela hrvatski filmski arhiv gradivo je koristilo 19 korisnika. Za potrebe korisnika obavljena je pretraga i priprema 293 naslova (1438 komada) popratnog filmskog gradiva. Za 64 korisnika presnimljeno je 254 naslova filmskoga gradiva.

U čitaonici Odjela Depozit Zagrebačke nadbiskupije na Kaptolu, prijavilo se 124 korisnika, za koje je zabilježeno 1110 posjeta. Izданo im je na korištenje 2580 jedinica gradiva. U čitaonici na Marulićevu trgu namijenjenoj za korištenje gradiva Valvasorove grafičke zbirke i gradiva Metropolitanske knjižnice, evidentirano je 37 korisnika od kojih je dio bilježio više dolazaka. Za korištenje im je izданo 140 jedinica gradiva.

Više službi Arhiva (Odjel za zaštitu i obradu arhivskog gradiva, Korisnička služba, Središnji fotolaboratorij, Metropolitanska knjižnica Odjela Depozit Zagrebačke nadbiskupije, Hrvatski filmski arhiv) odgovorilo je i na 1502 zahtjeva za izdavanjem informacija i izvoda iz gradiva, zaprimljenih klasičnom poštom ili putem elektroničke pošte (info@arhiv.hr). Tom broju treba pridodati i veći broj odgovora na telefonske i osobne upite korisnika. Dio zahtjeva odnosio se na izdavanje preslika i/ili posudbu izvornika arhivskoga gradiva za izložbe, te je u tim slučajevima izrađena opsežnija dokumentacija (prijeđlozi s popisima gradiva koje se predlaže za izložbu, procjena vrijednosti gradiva, troškovi zaštitnog snimanja, ugovori o posudbi, sastanci s predstavnicima posuditelja i sl.).

Redovito se ažuriraju i unapređuju interne procedure i pravila korištenja gradiva.

2. Uključenost korisnika i javnosti

Aktivnosti koje se odnose na povećanje uključenosti korisnika i javnosti u programe Arhiva, usmjerene su na održavanje dostignute razine događaja namijenjenih široj javnosti i njihovu mobilnost, sudjelovanje u obilježavanju obljetnica značajnih događaja, redefiniranje uloge Arhiva kao mesta istraživačkog rada i razvijanje suradnje s drugim nositeljima istraživačkog rada na područjima koja su relevantna za Arhiv, proširenje suradnje s obrazovnim ustanovama i ponude sadržaja za obrazovne programe, unaprijeđenje mogućnosti za rad zainteresiranih osoba u programima Arhiva, te unaprijeđenje komunikacije s javnošću putem društvenih mreža i drugih suvremenih komunikacijskih alata. Ostvarili smo sljedeće:

Programi namijenjeni široj javnosti

U 2017. godini organizirali smo dvjestotinjak aktivnosti (izložbe, manifestacije, radionice, javna predavanja, predstavljanja i prigodne prodaje izdanja, razgled zgrade uz stručno vodstvo) koje je posjetilo ukupno 6628 posjetitelja.

Nastavljeni su cjelogodišnji javni programi *Filmski i Kulturni četvrtak*, u okviru kojih smo realizirali 11 projekcija filmova, te 7 predavanja.

Uz prigodni i raznovrsni program obilježili smo *Međunarodni dan arhiva*, 9. lipnja, te *Dan(e) Hrvatskoga državnog arhiva*, 10. – 14. listopada.

Sudjelovali smo i u obilježavanju više manifestacija koje su vezane uz srodne djelatnosti kako bi se u javnosti potaknuo interes za arhive i arhivsko gradivo, proširio krug korisnika arhiva i općenito unaprijedilo vrednovanje arhivskoga gradiva kao važnog segmenta kulturne baštine: *Noć muzeja u HDA*, *Međunarodni dan muzeja*, *Noć knjige u HDA*, *Tjedan cjeloživotnog učenja*, *Svjetski dan audiovizualne baštine*, *Kliofest 2017.*,

filmski program *Sedmi kontinent* u organizaciji Udruge „Djeca susreću umjetnost“, filmske projekcije u kinu Tuškanac.

Manifestacija u HDA	Broj posjetitelja
Filmski četvrtak	400
Kulturni četvrtak	300
Noć muzeja	610
Noć knjige	20
Međunarodni dan muzeja	70
Kliofest 2017.	140
Međunarodni dan arhiva	200
Dan(i) Hrvatskog državnog arhiva	600
Svjetski dan audiovizualne baštine	200
Promocija izdanja HDA	300
Ukupno	2 840

Radionica	Broj radionica	Broj polaznika
Povjesna	4	126
Kartografska	9	171
Paleografska	2	63
Povijest medicine	6	159
Povijest fotografije	1	54
Konzerviranje i restauriranje	1	20
Metropolitanska knjižnica	2	47
Ukupno	25	640

Organizirali smo 25 edukativnih radionica za 640 polaznika

HRVATSKI DRŽAVNI ARHIV

ima čast pozvati Vas na svečano obilježavanje Dana Hrvatskoga državnog arhiva
u utorak, 10. listopada 2017. godine u 12:00 sati u Velikoj čitaonici Hrvatskoga državnog arhiva, Marulićev trg 21, Zagreb
Rodujemo se Vašem dolasku!

DAN(I) HRVATSKOGA DRŽAVNOG ARHIVA 2017.

<p>12:00 SVEĆANO OBILJEŽAVANJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozdravna riječ dr. sc. Dinka Čuture, ravnatelja HDA - Predstavljanje aktivnosti HDA u sklopu međunarodnoga projekta co:op, Ladislav Dobrica, voditelj projekta - Dodjela zahvalnica darovateljima arhivskoga gradiva - Predavanje Oktavijan Miletić, pionir hrvatskog autorskog filma, Juraj Kukoč, filmski arhivist - Otvorenie izložbe Oktavijan Miletić do „Lisinskog”, autori Kristina Nosković i Juraj Kukoč - Prigodni domjenak 	<p style="text-align: right;">utorak, 10. listopada 2017.</p>	<p><i>Od Zagreba do Raba</i> (cjelovita verzija), dokumentarni film, Zora film, 1937., 24 min</p> <p><i>Motorni voz</i>, dokumentarni film, Zadružna za privredni film Beograd, 1938., 13 min</p> <p>Uvodničar Juraj Kukoč, filmski arhivist</p>	<p style="text-align: right;">petak, 13. listopada 2017.</p>
<p>13:00 PREDAVANJE</p> <p>Oktavijan Miletić i filmski otpor kinematografiji Josepha Goebbelsa, Daniel Rafaelić, filmski arhivist, kritičar i filmolog, ravnatelj Hrvatskoga audiovizualnog centra</p>	<p style="text-align: right;">srijeda, 11. listopada 2017.</p>	<p><i>Priučnik za katalogizaciju pokretnih slika Međunarodne federacije filmskih arhiva (International Federation of Film Archives – FIAF) – hrvatsko izdanje</i></p>	<p style="text-align: right;">subota, 14. listopada 2017.</p>
<p>19:30 KAZALIŠNA PREDSTAVA</p> <p>Maia poduzetnica u velikoj blokadi, tekst i režija Romana Rožić, izvedba Ana Katulić</p> <p>Prigodna prodaja izdanja, replika i suvenira HDA do kraja tjedna</p>	<p style="text-align: right;">četvrtak, 12. listopada 2017.</p>	<p>18:00 FILMSKI ČETVRTAK</p> <p>Namjenski filmovi Oktavijana Miletića</p> <p><i>Zora magazin</i> br. 20, filmski žurnal, Zora film, 1937., 9 min</p> <p><i>Zora magazin</i> br. 7, filmski žurnal, Zora film, 1938., 12 min</p>	<p>10:00 – 18:00 DAN OTVORENIH VRATA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informacije o korištenju arhivskoga i knjižničnog gradiva u HDA - Obilasci zgrade HDA svaki puni sat - Obilasci Središnjega fotolaboratorija za konzervaciju i restauraciju i Središnjega fotolaboratorija svaki puni sat - Razgled izložbe Oktavijan Miletić do „Lisinskog“ uz stručno vodstvo svaki puni sat - Prigodna prodaja izdanja, replika i suvenira HDA - Projekcije filmova Oktavijana Miletića
<p>11:00 – Namjenski filmovi Oktavijana Miletića</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zora magazin</i> br. 20, filmski žurnal, Zora film, 1937., 9 min • <i>Zora magazin</i> br. ?, filmski žurnal, Zora film, 1938., 12 min • <i>Od Zagreba do Raba</i> (cjelovita verzija), dokumentarni film, Zora film, 1937., 24 min • <i>Motorni voz</i>, dokumentarni film, Zadružna za privredni film Beograd, 1938., 13 min 	<p style="text-align: right;">16:00 – <i>Lisinski</i>, igralni film, Hrvatski slikopis, 1944., 90 min</p>		

Program Dan(a) HDA, 10. – 14. listopada 2017.

Organizirano je 111 obilazaka zgrade na Marulićevu trgu uz stručno vodstvo, za 780 grupnih i individualnih posjetitelja.

Posjetitelji na danu otvorenih vrata 14. Listopada 2017. godine.

Održano je nekoliko predstavljanja naših novih izdanja, te prigodna prodaja izdanja, suvenira i replika tijekom manifestacija u Arhivu ili u okviru srodnih manifestacija u drugim ustanovama. Sudjelovali smo na tri sajma knjiga: 10. MESAP LIBAR sajmu knjige u Nedelišću u suradnji s Državnih arhivom za Međimurje, 40. sajmu knjiga i učila INTERLIBER, te na sajmu 23. Sa(n)jam knjige u Puli.

Priredili smo četiri vlastite izložbe, s pratećim katalozima:

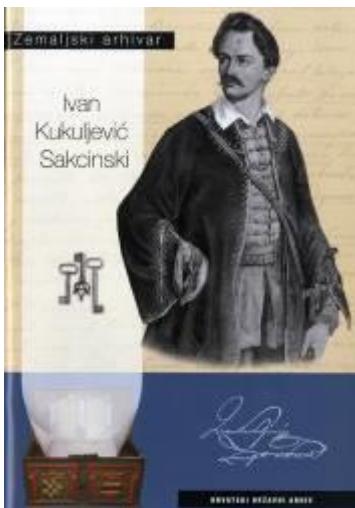
- *Nos Maria Theresia... Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniaeque regina apostolica...* (10. travnja – 8. lipnja), u sklopu međunarodne znanstvene konferencije o Mariji Tereziji
- *Zemaljski arhivar Ivan Kukuljević Sakcinski* (6. lipnja – 9. listopada), u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana arhiva
- *200 godina katastra Franje I.* (9. lipnja – 9. listopada), također u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana arhiva
- *Oktavijan Miletić do Lisinskog* (10. listopada 2017. – 15. siječnja 2018.), u sklopu obilježavanja Dan(a) Arhiva.

Dio postava izložbe *200 godina katastra Franje I.*, otvorene u prigodi obilježavanja Međunarodnog dana arhiva, sa središnjom temom *Arhivi i katastar u Hrvatskoj*.

Izložba o Mariji Tereziji gostovala je početkom listopada u Ekonomskoj i turističkoj školi u Daruvaru (Foto: <http://www.radio-daruvar.hr/kralj-marija-terezija/>).

što je naišlo na veliko nerazumijevanje među saborskim zastupnicima.

Oktavijan Miletić zadužio je hrvatsku kulturu stvorivši 30-ih godina 20. stoljeća, kao filmski amater, prvi umjetnički važan opus u domaćoj kinematografiji. Katalog izložbe opisuje Miletićev život i filmsko djelovanje, sve do stvaranja prvoga hrvatskog zvučnog dugometražnog filma Lisinski 1944. godine, uključujući i kompletan opus Miletićeve filmografije u tome razdoblju. Također se donose i podatci o Miletićevom djetinjstvu i mladosti te prate poticaji oca Stjepana pl. Miletića, na umjetničko stvaranje i eksperimentiranje mladoga Oktavijana.

Povjesničar, političar, književnik, zemaljski arhivar, pripadnik ilirskoga pokreta, samo su neke od odrednica kojima bi se mogao opisati Ivan Kukuljević Sakcinski, osoba koja je svojim djelovanjem uvelike obilježila 19. stoljeće, ostavljajući za sobom bogato kulturno nasljeđe. Posebno je zanimljiv dio njegove profesionalne djelatnosti i života koji se odnosi na rad u Zemaljskom arhivu. Kroz izložbu i katalog ukazuje se na do sada nepoznate činjenice o Kukuljevićevu angažmanu u opremanju i uređenju arhivskih prostorija unutar Banskih dvora te pokušaju donošenja arhivskoga zakona, koji je trebao omogućiti odgovarajuću zaštitu arhivskoga gradiva,

Kao rezultat zajedničke suradnje Muzeja grada Zagreba, Muzeja za umjetnost i obrt i HDA, u Muzeju grada Zagreba otvorena je u prosincu izložba *Pommer 1856 / Gojević 2016 Fotografične slike naših narodnih spisatelja*.

U 2017. godini u HDA su postavljene i dvije gostujuće izložbe:

- *Ruski emigranti u kontekstu razvoja hrvatske znanosti i kulture* (21. lipnja – 7. srpnja), u organizaciji udruge Vernisaž
- *Priče iz baštine*, u organizaciji Arhiva Republike Slovenije u suradnji s RTV Slovenija i Diplomatskim arhivom Ministarstva vanjskih poslova Republike Slovenije (13. prosinca 2017. – 3. siječnja 2018.)

Izložbom *Ruski emigranti u kontekstu razvoja hrvatske znanosti i kulture*, predstavljeno je dvadesetak istaknutih ruskih emigranata koji su svojim javnim djelovanjem dali doprinos na raznim područjima hrvatske znanstvene i kulturne djelatnosti. Izložbu je organizirala udruga Vernisaž, osnovana s ciljem predstavljanja i očuvanja kulturne baštine ruskog govornog područja u Hrvatskoj. O otvorenju izložbe i njezinu sadržaju objavljen je opširni tekst Andreja Čebotareva u časopisu *Adriatic News* (broj 79-80, srpanj 2017.). U tom je broju objavljen i tekst Biljane Bašić o prepoznatljivoj secesijskoj zgradи Hrvatskoga državnog arhiva na Marulićevu trgu u Zagrebu, njegovoj povijesti i djelatnosti. To je prvi od više tekstova o Hrvatskome državnom arhivu objavljenih u 2017. u tom hrvatskom časopisu koji izlazi na ruskom jeziku, a

svojim sadržajem promovira hrvatsku kulturnu baštinu, turizam i gospodarstvo.

Izložba *Priče iz baštine* predstavlja sadržaj i značenje sporazuma o sukcesiji koji je prilikom potpisivanja shvaćen kao znak nade u stabilnost u regiji i temelj za dobrosusjedske, političke, gospodarske i kulturne odnose između novih država. Na 15 postera riječju i fotografijama prate se događanja nakon raspada bivše SFRJ na pet suverenih jednakopravnih slijednica te sporazum potpisani 29. lipnja 2001. godine u Beču.

Prostor u zgradi Arhiva na Marulićevu trgu 21 (Velika čitaonica, Atrij, popratne prostorije), korišten je i za održavanje 15-ak programa drugih organizacija (državna tijela, domaće i inozemne produkcijske kuće, razna specijalistička društva i udruge, visoka učilišta). Prostor je korišten za znanstveno-edukativne skupove, filmska i fotografска snimanja, promocije, prezentacije i sl. prigode.

Znanstveno-istraživačka djelatnost

Uz još 16 europskih partnera, Arhiv sudjeluje u projektu Državnog arhiva u Marburgu, *Community as Opportunity (co:op)*. Aktivnosti unutar projekta usmjerenе su približavanju arhivske djelatnosti široj zajednici. Cilj projekta je promovirati zajedničku suradnju arhiva i javnosti te ponuditi olakšan pristup gradivu koji nude mogućnosti digitalnog doba. U sklopu aktivnosti Radnog paketa 3 *Topoteke* organizirano je i održano predstavljanje Topoteka u Lekeniku, Čakovcu, Prelogu i Opatiji. U sklopu aktivnosti unutar Radnog paketa 4 *Avantura u arhivu* s učenicima Osnovne škole Vrbani iz Zagreba i Gimnazije Josipa Slavenskog iz Čakovca, snimljeno je pet filmova u prostorima HDA. U sklopu aktivnosti unutar Radnog paketa 7 *Razvoj tehničkih alata za unapređivanje korisničkih funkcionalnosti / Priprema sadržaja* pripremani su metapodaci iz opisa više fondova za objavu na Monasterium portalu i Europskom arhivskom portalu.

Predstavljanje projekta Co:op i radnog paketa Topoteke u prostorijama Volonterskog centra Dobra u Metkoviću (Foto: metkovic.hr; <http://metkovic-news.com/news/dolina-neretve-na-topoteci/>)

U suradnji s Hrvatskim institutom za povijest i Hrvatskim povijesnim muzejom, organizirana je dvodnevna međunarodna konferencija „King“ Maria Theresia/ „Kralj“ Marija Terezija, povodom 300. obljetnice rođenja (10. – 11. travnja).

U sklopu obilježavanja Svjetskog dana audiovizualne baštine, u suorganizaciji s Društvom hrvatskih filmskih redatelja, u HDA je 26. i 27. listopada održana dvodnevna konferencija o hrvatskoj filmskoj baštini.

Konferencija je održana pod pokroviteljstvom predsjednice RH Kolinde Grabar Kitarović i Ministarstva kulture RH.

Konferencija je okupila niz relevantnih sugovornika iz Hrvatske i inozemstva i obuhvatila širok raspon tema vezanih za zaštitu i očuvanje hrvatske filmske baštine, perspektive njenog razvoja u budućnosti, te europske prakse u tom području.

Nastavljene su aktivnosti u okviru Hrvatskog istraživačkog tima u projektu InterPARES Trust (2013. – 2018.), kao i u okviru članstva u hrvatskom izaslanstvu pri Međunarodnom savezu za sjećanje na holokaust (IHRA). Nastavljene su i aktivnosti u okviru projekta *Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju*, čiji je nositelj Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Djelatnici Arhiva sudjelovali su u radu stručnog odbora za izradu novih pravila za katalogizaciju, obradi dijela predloženih pravila, te pripremi materijala o oblikovanju identifikatora u AKM zajednicama.

Nastavljen je projekt izrade baze žrtava logora Auschwitz s područja Hrvatske, koja će biti sastavni dio planiranog stalnog mujejskog postava u Državnom muzeju Auschwitz – Birkenau.

U okviru višegodišnjih aktivnosti na obilježavanju stogodišnjice prvog svjetskog rata, nastavljeno je prikupljanje izvora i izrada Registra stradalih, vojnika i časnika s područja Hrvatske u Prvom svjetskom ratu, za koje u Hrvatskoj još uvijek ne postoje cijeloviti podatci.

S Hrvatskim institutom za povijest uspostavljena je suradnja na dva projekta. Prvi je znanstveno-istraživački projekt *Vojnički život i slike ratnika u hrvatskom pogranicju od 16. stoljeća do 1918.*, kojeg je HIP nositelj, a odobrila ga je i financira Hrvatska zaklada za

znanost. Drugi je projekt COURAGE: *Razumijevanje kulturne baštine neslaganja u bivšim socijalističkim državama*, čije je financiranje znanstvenom timu HIP-a u konzorciju pod koordinacijom Mađarske akademije znanosti i umjetnosti, odobrila Europska komisija u okviru poziva Reflective-4-15: Cultural opposition in the former socialist countries znanstvenog programa Obzor 2020.

Hrvatski državni arhiv pridružio se 2017. projektu Acta Croatica koji je pokrenuo Croatian Ancestry Limited iz Sjedinjenih Američkih Država. Cilj projekta je stvaranje internetske platforme za prikupljanje digitaliziranog arhivskog gradiva u svrhu omogućavanja istraživanja života naših predaka i njihovih zaboravljenih priča. Putem mrežnog portala projekta Hrvatski državni arhiv prikuplja podatke o arhivskom gradivu iseljene Hrvatske, što je jedna od naših zadaća kao matične arhivske ustanove.

I ove godine HDA se uključio u organizaciju festivala povijesti *Kliofest 2017.*, održanog od 9. do 13. svibnja. U prostoru HDA održani su kolokvij *Josip Horvat – intelektualac u burnom stoljeću*, te okrugli stol *Mletačko-osmanska granica nakon Karlovačkog mira (1699.) u mikro- i makrohistorijskoj perspektivi*.

U okviru suradnje s Hrvatskim filmskim savezom, djelatnici Arhiva sudjelovali su u radu 19. Škole medijske kulture dr. Ante Peterlić, održane u Krapinskim Toplicama od 18. do 28. kolovoza 2017. godine.

U suorganizaciji sa Državnim arhivom u Dubrovniku i udrugom ICARUS Hrvatska, u Arhivskom sabirnom centru Korčula – Lastovo organizirana je od 19. do 21. rujna Ljetna škola arhivistike, s temom Fotografija: prepoznavanje, čuvanje, opis i digitalizacija.

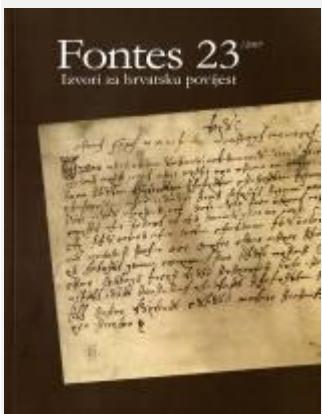
Djelatnici Arhiva imali su autorske prinose u više znanstvenih i stručnih publikacija, te sa izlaganjima aktivno sudjelovali na dvadesetak međunarodnih i domaćih seminara, konferencija, savjetovanja, okruglih stolova i drugih skupova.

Izdavačka djelatnost

Priređena su i izdana dva naša redovna znanstvena časopisa i tri monografije/stručne publikacije: *Arhivski vjesnik br. 60/2017.*, *Fontes – Izvori za hrvatsku povijest br. 23/2017.*, *FIAF-ov priručnik za katalogizaciju pokretnih slika i Iseljeništvo. Vodič kroz fondove i zbirke HDA. Kazala*, uz finansijsku potporu Ministarstva kulture, te *U vrtlogu komunizma: mladi Hrvatske 1945. – 1954.* uz finansijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja.

U *Arhivskom vjesniku* 60/2017. objavljeno je 11 članaka iz područja arhivske teorije i prakse, povijesti institucija, te zanimljivosti iz arhivskih fondova i zbirki. Sadrži i deset izvještaja s različitih stručnih i znanstvenih skupova i događanja, dvadeset i pet prikaza stručne i znanstvene literature iz područja informacijskih i komunikacijskih znanosti.

U ovogodišnjem broju *Fontesa*, objavljen je izbor gradiva iz Zbirke isprava i rukopisa pisanih bosančinom (HR-HDA-880). Gradivo je većinom pisano na hrvatskoj cirilici, izuzev jednoga pravoslavnog pisma iz Krbave, pisanog srpskom cirilicom te još sedam drugih iz katoličko-muslimanske korespondencije, koje znanstvena javnost prepoznaje kao krajišnička pisma. Najviše dokumenata je s poljičkog prostora, gdje se hrvatska riječ kontinuirano pratila cirilicom od početka 15. do sredine 19. stoljeća.

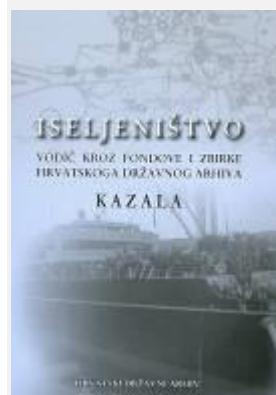

Knjiga dr. sc. Tatjane Šarić *U vrtlogu komunizma: mladi Hrvatske 1945. – 1954.*, rezultat je znanstvenoga istraživanja jednog do sada neobrađenog segmenta hrvatske suvremene povijesti – života mlađih ljudi u Hrvatskoj neposredno nakon završetka Drugoga svjetskog rata. Naglasak je na utjecaju komunističkih omladinskih organizacija koje su djelovale kao transmisije Komunističke partije Hrvatske, na sveukupnost života i položaja mlađih ljudi.

FIAF-ov priručnik za katalogizaciju pokretnih slika

Priručnik za katalogizaciju pokretnih slika prvo je stručno pomagalo za obradu i katalogizaciju audiovizualnog arhivskog gradiva prevedeno na hrvatski jezik. Predstavlja dopunjenu inačicu Pravila za katalogizaciju filmskih arhiva iz 1991., a bazira se na implementaciji kombiniranih pravila i uputa iz arhivističkih normi, kao i preporuka međunarodnog standardnog bibliografskog opisa neknjižne građe. Priručnik sadržava niz strukturnih podataka, dijagrame, primjere i ostale alate kojima se služe stručnjaci i ostali korisnici pri katalogizaciji zbirki pokretnih slika u praksi. Također, donosi tehničke podatke koji se odnose na različite artefakte od kojih je sastavljeno jedno filmsko djelo te pojašnjava postupke konzervacije audiovizualnoga arhivskog gradiva.

Dvije godine nakon objave obavijesnoga pomagala pod nazivom *Iseljeništvo*: Vodič kroz fondove i zbirke Hrvatskoga državnog arhiva (HDA) otisnuta su i Kazala (Predmetno kazalo, Kazalo periodičnih publikacija, Kazalo institucija, Kazalo zemljopisnih pojmoveva, Kazalo osobnih imena) koja bi trebala olakšati pretraživanje gradiva opisanoga u obavijesnom pomagalu.

Predstavljanje izdanja u Velikoj čitaonici HDA, održano u prosincu 2017. godine.

Suradnja s obrazovnim ustanovama

Zadaća Arhiva nije samo prikupljanje i čuvanje arhivskog gradiva, već i njegova prezentacija, kako bi ga se približilo građanima, posebno djeci školske dobi. U tu svrhu osmišljene su i redovito se održavaju različite radionice, a obilazak zgrade Arhiva i upoznavanje s našom djelatnošću, pojedine škole uvrštavaju u svoj školski kurikulum.

Djelatnici Arhiva sudjeluju u izvođenju nastave na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a u Arhivu je održano i nekoliko tematskih predavanja za seminarske grupe s drugih visokih učilišta. Organizirali smo praksu za 15-tak polaznika, od čega je jedan program stručne prakse realiziran u okviru programa Erasmus.

Komunikacija s javnošću

Sva naša događanja praćena su promotivnim aktivnostima za koje su pripremane najave, pozivnice, plakati, objave za web i Facebook stranicu HDA, te izjave za tisk s ciljem promicanja i popularizacije arhivske djelatnosti. Redovito su uređivane obavijesti, oblikovan je sadržaj i objavljivani novi dokumenti na mrežnim stranicama. Različita su događanja u Arhivu sustavno fotodokumentirana, pri čemu je snimljeno 6 reportaža s ukupno 191 digitalnom snimkom.

Obavijesti i najave su redovito slane na adrese raznih medija koji su pratili događanja u HDA u svojim prilozima na TV i radio postajama, web portalima te u tisku (*HINA, HRT, RTL, NOVATV, Z1, 1. i 2. program HRT radija, radio Martin, radio Sljeme, „24sata“, Novosti, Nacional, Nezavisni portal Regional Express, Slobodna Dalmacija, Glas koncila, Vjenac, Zarez, Novi list, Jutarnji list, Večernji list, culturenet.hr, Hrvatski filmski savez, TIC – vodič Turističko informativnog centra, portal Politikaplus, Adriatic News*).

NOVOIMENOVANI RAVNATELJ HRVATSKOG DRŽAVNOG ARHIVA Dinko Čatura u povodu Međunarodnog dana arhiva za Nacional govor o politizaciji arhivistike, novom Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima, digitalizaciji arhivske grade, ali i tendenciji povjesničara u Hrvatskoj da se bave politikom

'Stigli su nam dosjei Službe državne sigurnosti i nitko nikome ne brani da ih pregledava'

Preporuka: ZRINKA Vrabec Mojzeš | Članak: Mladen Milosavljević

Prolog je spisao Nenad Bošković iz istočne Mlade i u početku je zauzimao podesnu dužnost i prisjećao se dejanja tih osoba, odbijajući i skrenjući pozornost na neke većinu sadašnjih ljudi i posvećujući vlastitu poziciju. "Ako je ranije učinjeno nepravde, kaj je proučavaju i učinevaju, ali učinjeno je i nepravde, to je učinjeno i nepravde, a ne učinjeno nepravde, to je učinjeno i nepravde", piše Pavao Kostić.¹ Ustvari sada je čitavim dečinama poštuje pravdu, preuzevši dioj gospodara, čak i osmeh. Iako je učinjeno nepravde, on ne želi da bude autor skrivajuće pretepljene, a učinjeno je i nepravde, on ne želi da se bude autor pravde.

Ali ponovno treba je pozgnati u neverovatnu muku, a nevinog je izraštaj, izbegavajući kruševanje. Osim s obveznim i obveznim postupkom, dobiti je mora i odgovarajuće i dobrovoljno izjavljivanje. Dobiti je mora i obvezno i odgovarajuće i dobrovoljno izjavljivanje, a s obveznim postupkom i obveznim postupkom. Osim s obveznim i obveznim postupkom, dobiti je mora i odgovarajuće i dobrovoljno izjavljivanje, a s obveznim postupkom i obveznim postupkom. Osim s obveznim i obveznim postupkom, dobiti je mora i odgovarajuće i dobrovoljno izjavljivanje, a s obveznim postupkom i obveznim postupkom.

'ARHIVSKO GRADIVO
prije 1990. Treba biti
dostupno javnosti.
Nema razloga da se
staje dojam da netko
štiti totalitaristički
režim. Ali možda je
gradu oklopljena ili
pokradena'

Kako je novi direktor predstavlja u ulogu svoga kvalifikovanih
četvrtogodišnjeg vijeća za izradu i izvođenje
i izvršenje pravnih propisa o funkciji i
opravdavanju slobode i vlasti i budžeta
i ekonomije i pravne i političke
i tehnološke i kulturne
i sportske i zdravstvene
i ekološke i ekonomske
i političke i kulturne i
sportske i ekološke i
ekonomske i političke
i kulturne i ekološke i
sportske i ekono

Intervju novinarke Zrinke Vrabec Mojzeš s ravnateljem HDA dr. sc. Dinkom Čuturom u tjedniku Nacional, 13. lipnja 2017. godine.

Aktivnosti HDA i gradivo koje čuvamo predstavljeni su kroz više emisija *Minijature za radoznale*, na prvome programu Hrvatskoga radija.

Kao rezultat suradnje na pripremi povjesno-dokumentarne serije *Hrvatski velikani*, Robert Knjaz snimio je promotivni film o HDA. Film je dostupan na našim mrežnim stranicama.

3. Podrška stvarateljima gradiva u upravljanju dokumentacijom

Aktivnosti na tom području usmjerenе su na davanje podrške javnim tijelima i drugim organizacijama u upravljanju dokumentacijom koja nastaje njihovim radom, čime Arhiv utječe na kvalitetu i obrađenost dokumentacije koju će s vremenom preuzeti, te doprinosi učinkovitosti i racionalnosti dokumentacijskih sustava javnih tijela i ustanova. Te aktivnosti uključuju i podršku područnim državnim arhivima u upravljanju njihovim gradivom i u radu sa stvarateljima gradiva u njihovoj nadležnosti. Ostvarili smo sljedeće:

Evidencije o stvarateljima/imateljima i o gradivu izvan arhiva

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima iz svibnja 2017. godine (NN 46/17), utvrđena je obveza pojedinih stvaratelja i imatelja da u roku od šest mjeseci (do 20. studenoga) dostave nadležnim arhivima podatke o javnom arhivskom gradivu nastalom do 22. prosinca 1990. godine. Njime je utvrđena i obveza državnih arhiva da te popise učine dostupnima javnosti i korisnicima arhiva. Sukladno zakonskoj obvezi, Hrvatski državni arhiv prikupio je i na mrežnim stranicama objavio popise gradiva u posjedu 23 stvaratelja/imatelja. Popisi se odnose na ukupno cca 5 260 d/m gradiva. Osim objave na mrežnim stranicama, popisi su dostavljeni Ministarstvu kulture i Državnom odvjetništvu RH.

br.	Imatelj	Gradivo stvaratelja iz čl.21a Zakona, NN 46/2017.	Vrijeme nastanka gradiva	Datum zaprimanja popisa	Količina (u d/m, cca)
1.	Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP)	Izvršno vijeće Sabora SRH, Republički sekretarijat za pravosuđe i upravu	1943.-1990. [1992.]	30.10.2017.	22
2.	Croatia osiguranje	Državni osiguravajući zavod	1948.-1990.	20.11.2017.	208,8
3.	Državno odvjetništvo (DORH)	Javno tužilaštvo SRH Javno pravobranilaštvo SRH	1945.-1990.	25.7.2017.	82,7
4.	Finansijska agencija (FINA)	Služba društvenog knjigovodstva (SDK)	1945.-1990. [2012.]	25.7.2017.	923,6
5.	Hrvatska narodna banka	Narodna banka FNRJ – Centrala za NRH u Zagrebu, Narodna banka Jugoslavije – Centrala u Zagrebu, Narodna banka Hrvatske	1945.-1990.	22.11.2017.	117,5
6.	Hrvatski sabor	Sabor SRH	[1963./1982.] 1982.-1990.	24.7.2017.	193,15
7.	Hrvatski zavod za zapošljavanje	Republički biro za posredovanje rada, Republički zavod za zapošljavanje radnika, Republički SIZ za zapošljavanje, Savez SIZ-ova za zapošljavanje SRH	1951.-1990.	25.7.2017.	109,04
8.	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO)	Udružena samoupravna interesna zajednica zdravstvenog osiguranja radnika i zdravstva Zagreb, Radna zajednica SIZ-ova i USIZA-a zdravstva i zdravstvenog osiguranja radnika i poljoprivrednika Hrvatske	1972.-1990.	25.7.2017.	2
9.	HŽ Infrastruktura	Direkcija Jugoslavenskih državnih željeznica Zagreb; Ravnateljstvo Hrvatskih državnih željeznica Zagreb; Željeznička uprava Zagreb; Direkcija jugoslavenskih željeznica Zagreb; Željezničko transportno poduzeće Zagreb; SOUR ŽTP- Željeznički transport Zagreb; Radna organizacija ŽTP - Željeznički transport Zagreb	1900.-1990.	29.11.2017.	125
10.	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	Republički komitet za energetiku, industriju, rudarstvo i zanatstvo Republički komitet za poljoprivredu i šumarstvo Republički komitet za robni promet	1951.- 1990.	21.11.2017.	31,6

		Republički komitet za turizam Republički sekretarijat za privredu			
11.	Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja	Sekretarijat za građevinarstvo, urbanizam i komunalne poslove IVS-a, Republički zavod za urbanizam, stambene i komunalne poslove, Republički sekretarijat za urbanizam, građevinarstvo, stambene i komunalne poslove, Republički komitet za građevinarstvo, stambene i komunalne poslove i zaštitu čovjekove okoline	1948.-1990.	15.11.2017.	79
12.	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	Republički sekretarijat za pomorstvo, saobraćaj i veze, Republički komitet za pomorstvo, saobraćaj i veze	1975.-1990.	21.7.2017.	3
13.	Ministarstvo obrane (MORH)	Sekretarijat za narodnu obranu, Centri za obavlješćivanje, Komanda 5. vojne oblasti JNA Zagreb	1945.-1990. [1994.]	31.10.2017.	815
14.	Ministarstvo pravosuđa	Republički sekretarijat za pravosudne poslove, Republički sekretarijat za pravosuđe i upravu	1957.-1990.	17.11.2017.	350
15.	Ministarstvo unutarnjih poslova RH (MUP)	Ministarstvo unutrašnjih poslova NRH, Republički sekretarijat za unutrašnje poslove	1948.-1990.	27.7.2017.	286
16.	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	Sekretarijat za građevinarstvo, urbanizam i komunalne poslove IVS-a Republički sekretarijat za urbanizam, stambene i komunalne poslove Republički sekretarijat za urbanizam, građevinarstvo, stambene i komunalne poslove Republički komitet za građevinarstvo, stambene i komunalne poslove i zaštitu čovjekove okoline	1958. – 1990. [1997.]	29.11.2017.	110
17.	Privredna banka Zagreb (PBZ)	Udružene banke Hrvatske	1957.-1990.	26.7.2017.	503,5
18.	Socijaldemokratska partija Hrvatske	SKH, CK SKH, KPH, Republički sekretarijat za privredu SRH	1966.-1990.	20.11.2017.	24
19.	Ured za opće poslove Hrvatskoga sabora i Vlade RH (UZOP)	Izvršno vijeće Sabora SRH (IVS SRH); Sekretarijat za zakonodavstvo; Sekretarijat za opće poslove (SOP)	1945.-1990. [2000.]	6.12.2017.	194
20.	Ustavni sud RH	Ustavni sud Hrvatske	1964.-1990. [2006.]	25.7.2017.	10,6
21.	Visoki upravni sud	Upravni sud SRH	1952.-1990.	21.7.2017.	10,5
22.	Vrhovni sud RH	Vrhovni sud NRH/SRH	1964.-1990. [2001.]	26.7.2017.	298,96
23.	Zagrebačka banka	Udružene banke Hrvatske	1956. - 1990.	24.7.2017.	760,11

Evidencija javnog arhivskog gradiva nastalog do 22. prosinca 1990. godine (čl. 21.a Zakona) u posjedu stvaratelja/imatelja u nadležnosti HDA

U okviru redovnih aktivnosti, pružana je tehnička i sadržajna pomoć prilikom unosa podataka u NAIS za 10 stvaratelja.

Nastavljena je provjera podataka o drugim vanjskim korisnicima sustava te su ažurirani podatci o 80 stvaratelja i imatelja u nadležnosti područnih državnih arhiva koji koriste nacionalni arhivski informacijski sustav. Redovito je provjeravana tehnička ispravnost XML datoteka dostavljenih u područne državne arhive i HDA. U 2017. je pregledano 459 XML datoteka.

Redovita podrška u vezi s korištenjem sustava, korisnicima je pružana i telefonom (351) te elektroničkom poštom (107).

Nadzor nad stvarateljima i imateljima arhivskog gradiva

Obavljeno je 57 stručnih nadzora (redovnih i izvanrednih) kod sljedećih stvaratelja i imatelja u nadležnosti:

B.a.B.e.;
Centar za mirovne studije;
Centar za posebno skrbništvo;
Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću;
Dom zdravlja MUP-a RH;
Društvo hrvatskih filmskih redatelja;
Fakultet filozofije i religijskih znanosti;
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu;
FINA - Financijska agencija;
Hrvatska agencija za okoliš i prirodu;
Hrvatska akademска istraživačka mreža CARNet;
Hrvatska gorska služba spašavanja;
Hrvatska lutrija;
Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti;
Hrvatska udruga filmskih snimatelja;
Hrvatski Caritas;
Hrvatski institut za bankarstvo i osiguranje;
Hrvatski institut za povijest;
Hrvatski olimpijski odbor;
Hrvatski zavod za zapošljavanje;
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje;
Hrvatsko arheološko društvo;
Hrvatsko društvo pisaca;
Hrvatsko društvo skladatelja;
Hrvatsko geodetsko društvo;
Hrvatsko novinarsko društvo;
Hrvatsko žrtvoslovno društvo;
Institut prometa i veza;
Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje;
Institut za javne financije;
Institut za suvremenu umjetnost;
Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta;

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja;
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja;
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture;
Ministarstvo obrane RH;
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije;
Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku;
Ministarstvo zaštite okoliša i energetike;
Ministarstvo zdravstva;
Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH;
Ministarstvo znanosti i obrazovanja;
Muzejski dokumentacijski centar;
Savez samostalnih sindikata Hrvatske.
Savez samostalnih sindikata Hrvatske;
SDP;
Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva;
Središnji državni ured za središnju javnu nabavu;
Sveučilišni računski centar;
Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik;
Udruženje hrvatskih arhitekata;
Ustavni sud RH;
Ustavni sud RH;
Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj;
Vrhovni sud RH;
Zavod za fotogrametriju;
Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Svi su završili izradom zapisnika o zatečenom stanju ili službenom bilješkom, a većina je rezultirala i nalogom za poduzimanje mjera zaštite gradiva. Izdano je 29 prvostupanjskih rješenja o mjerama zaštite.

Stručna podrška u zaštiti gradiva izvan arhiva

Izdano je 47 rješenja o suglasnosti/odobrenju na interne pravilnike o zaštiti arhivskog i registraturnog gradiva i/ili posebne popise gradiva s rokovima čuvanja.

Na zahtjev stvaratelja/imatelja izdano je 147 rješenja o odobrenju izlučivanja ili djelomičnog izlučivanja registraturnog gradiva. Izlučeno je oko 16 590 d/m registraturnog gradiva.

Obavljeno je 50 obilazaka (uvida i sastanaka) vezano uz stručno savjetovanje i rješavanje problema upravljanja gradivom, kao što su uredsko poslovanje, hodogrami dokumentacije, vrednovanje gradiva, ovlaštenja za postupanje, izlučivanje gradiva, izrada internih akata o postupanju s gradivom. O tome su davane i usmene te pisane upute i mišljenja.

Središnjem državnom uredu za Hrvate izvan RH, Agenciji za komercijalnu djelatnost d.o.o., Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Institutu za migracije i narodnosti, HŽ Putničkom prijevozu i Staroslavenskom institutu pružena je podrška u sređivanju gradiva i izradi normativnih akata za upravljanje dokumentacijom, a trima stvarateljima/imateljima kroz privremeni smještaj njihova gradiva u prostoru Arhiva. Odjel Depozit Zagrebačke nadbiskupije pružao je stručnu podršku u upravljanju dokumentacijom Nadbiskupskom duhovnom stolu.

U svrhu ujednačavanja postupanja, davane su upute nadležnim službama svih državnih arhiva, te stvarateljima i imateljima izvan vlastite nadležnosti o postupanju s gradivom likvidiranih poduzeća, rokovima čuvanja, upravljanju elektroničkim gradivom i dr. po njihovu upitu.

Stručno usavršavanje djelatnika u pismohranama

U Arhivu su održana tri trodnevna *Tečaja uredskog poslovanja i upravljanja dokumentacijom*. Prisustvovala su im 122 polaznika.

Polaganju stručnog ispita za zaštitu i obradu arhivskog i registraturnog gradiva pristupilo je 357 kandidata.

Preuzimanje gradiva u Arhiv

Po službenoj dužnosti, od tijela državne uprave i drugih državnih organizacija preuzeto je oko 300 d/m konvencionalnog i AV gradiva. Nastavljeno je službeno preuzimanje izvornog filmskog gradiva s pratećom dokumentacijom od proizvođača filmova. Otkupom ili darovanjem preuzeto je 20 d/m privatnoga gradiva, također i 200-injak fotografija, 140 zemljovidova, 6 grafika, te određena količina filmskog i popratnog filmskog gradiva.

Vrsta postupka	Broj postupaka
Preuzimanje po službenoj dužnosti	5
Otkup	12
Darovanje	11
Mišljenje o otkupima drugih državnih arhiva	3
Odbijeni prijedlozi	3
Postupci u tijeku	24
Ukupno	58

Statistika rada Povjerenstva za preuzimanje javnog i privatnog arhivskog gradiva u HDA u 2017. godini.

150.000,00 kn

– iznos sredstava za otkup arhivskoga gradiva odobrenih Arhivu od Ministarstva kulture u okviru financiranja javnih potreba u kulturi u 2017. godini

O preuzetom arhivskom gradivu vode se Knjiga primljenog arhivskog gradiva, Knjiga pohranjenog arhivskog gradiva i Opći inventar arhivskog gradiva. U Knjizi primljenog arhivskog gradiva koja se vodi na klasičan način i u nacionalnom arhivskom informacijskom sustavu, evidentirano je 25 novih preuzimanja: 7 po službenoj dužnosti, 8 otkupa i 10 poklona. Ovi podaci su uneseni i u pomoćnu evidenciju izrađenu u obliku Excel tablica za potrebe jednostavnijeg pretraživanja. Započeta je revizija Knjige pohranjenog arhivskog gradiva i izrada pripadajućih kazala.

Opći inventar je ažuriran sukladno preuzimanjima gradiva, internim primopredajama i revizijama u odjelima i odsjecima HDA. Dodijeljeno je 8 novih signatura za fondove/zbirke. Nastavljena je revizija Općeg inventara kojoj je cilj provjera i utvrđivanje podataka o statusu fondova i zbirki, zaduženim osobama za izradu opisa u NAIS-u, razini opisa, objavljenim obavijesnim pomagalima i dr.

4. Poboljšanje uvjeta za dugoročno očuvanje i iskoristivost gradiva

Arhiv treba osigurati primjerene uvjete za preuzimanje gradiva svih stvaratelja u svojoj nadležnosti, koje im više nije potrebno u tekućem poslovanju, bilo da se radi o elektroničkom gradivu ili onome na papiru, ili na drugom mediju. Aktivnosti na tom području usmjerene su na poboljšanje načina upravljanja uvjetima u spremištima, uređenje novih spremišnih prostorija za preuzimanje novog gradiva, poboljšanje uvjeta u postojećim arhivskim spremištima, provođenje mjera aktivne zaštite gradiva koje je ugroženo ili oštećeno, tehničko uređivanje gradiva koje još nije primjerenog tehnički uređeno, unaprjeđenje informacijskog sustava arhiva na način da obuhvati i podrži upravljanje spremištima i gradivom u procesu obrade i korištenja, izradu plana postupanja u slučaju katastrofe ili nesreće, provjeru i uvježbavanje postupanja, te pokretanje projekta uspostave e-arhiva. Ostvarili smo sljedeće:

Uređenje novih spremišta

Radi nedostatka spremišnog prostora za javno arhivsko gradivo koje je dužan preuzeti do kraja 2018. godine slijedom izmjena i dopuna Zakona o arhivskom gradivu i arhivima iz svibnja 2017., HDA je pristupio uređenju jednog objekta bivše vojarne „Ljudevit Posavski“ u Kerestincu. Uređenjem tog objekta osigurat će se prostor za smještaj oko 10 000 d/m gradiva. Za rekonstrukciju tog objekta pripremljena je potrebna projektna dokumentacija i ishođena je dozvola nadležnog tijela građenja. Dinamika izvođenja dalnjih radova na uređenju i opremanju regalima ovisit će o raspoloživim sredstvima.

Ministrica kulture dr. sc. Nina Obuljen Koržinek sa suradnicima u obilasku kompleksa bivše Vojarne „Ljudevit Posavski“ u Kerestincu u lipnju 2017. godine.

Zagrebačka nadbiskupija završila je obnovu i uređenje spremišnih prostorija Nadbiskupijskoga i Kaptolskog arhiva u Zagrebu na lokaciji Kaptol 27 (Lektorija). Tijekom radova koji su trajali četiri godine, ta je višerazinska zgrada (podrum, prizemlje, kat) obnovljena, uređena i opremljena tako da ispunjava uvjete za obradu i dugoročno čuvanje gradiva u arhivu, odnosno u potpunosti odgovara potrebama arhiva. Uređeni su i opremljeni: prostor za smještaj gradiva, posebni prostor za preuzimanje i obradu gradiva, prostor za korištenje gradiva (čitaonica, prostor za prijem korisnika, garderoba), te uredske prostorije za rad stručnoga osoblja. Prostor za pohranu arhivskog i knjižnog gradiva čini više odvojenih spremišnih prostorija ukupnog kapaciteta 2700 d/m. U razdoblju od 6. srpnja do 5. kolovoza u tu je zgradu preseljeno cijelokupno arhivsko gradivo iz privremenog prostora na Kaptolu 22, te je izrađen topografski inventar.

Svečanost otvorenja obnovljene zgrade Nadbiskupijskoga i Kaptolskog arhiva održana je 5. srpnja 2017. godine (Foto: <http://www.zg-nadbiskupija.hr>).

Postojeća arhivska spremišta

Arhiv raspolaze sa oko 10 500 m² spremišnog prostora. Na svim lokacijama provođena su potrebna ispitivanja i radovi na održavanju spremišta i opreme. Održavaju se i prate mikroklimatski i sigurnosni uvjeti.

U spremištima filmskog gradiva u Savskoj cesti 131, postavljeni su novi uređaji za odvlaživanje čime su znatno poboljšani tehnički uvjeti sigurnosti pohranjenog gradiva.

Povećana je urednost spremišta. Otpad koji nastaje u postupku obrade gradiva razvrstava se i propisno zbrinjava. U industrijsku preradu predano je oko 83 d/m, odnosno 1770 kg izlučenoga gradiva i 4 kontejnera papirnate ambalaže i multiplikata.

Upravljanje gradivom u spremištima

Za objekt na Marulićevu trgu izrađeni su i postavljeni tehnički listovi prostorija i mjesecni izlisti s mikroklimatskim podatcima. Izrađena su 63 nacrta spremišnih prostorija (s policama) te nacrti vatrogasnih aparata i hidranata (postavljeni u spremišta). U objektu u Kerestincu postavljeni su mjesecni izlisti s mikroklimatskim podatcima. Postavljeno je oko 280 oznaka fondova. Provjereni su tehnički podatci o spremištima i promjene su ažurirane u excel-tablici te na tehničkim listovima spremišta (nacrti i tehnički listovi postavljeni u spremišta). Za objekt Januševac izrađeni su i postavljeni tehnički listovi prostorija i nacrti spremišta s policama u njima te nacrti vatrogasnih aparata i hidranata.

Usporedbom dosadašnjih topografskih inventara i općega inventara završena je revizija mjestopisnoga položaja cjelokupnoga fundusa HDA, a novi je topografski inventar dostupan u digitalnom i papirnatom obliku. Istodobno su prikupljeni strukturirani tehnički podatci o svim spremištima HDA (65 pokazatelja), koji su predstavljeni na tehničkome listu svake

spremišne prostorije u papirnatomu obliku i u digitalnome formatu excel-tablice. U svakom je spremištu izložen nacrt prostorije s policama te nacrt položaja vatrogasnih aparata, hidranata i deratizacijskih kutija. Redovito se ažuriraju tehnički podatci o spremištima i opremi u njima, topografski inventar te se označavaju novopreuzeti fondovi. Izrađene su oznake na kompaktusima u kojima se čuva gradivo fonda 1421. Arhiv mapa (županije). Doradjen je prijedlog Plana mjera za postupanje u slučaju nesreća.

Mjere aktivne zaštite ugroženog ili oštećenog gradiva: tehničko opremanje, konzerviranje i restauriranje, mikrofilmiranje, digitalizacija

Kroz posebne programe interventne zaštite i obrade arhivskoga gradiva nabavljene su kutije i oprema za zaštitu mikrofijeva, arhivske kutije za opremanje gradiva većeg formata, neutralna valovita ljepenka, pomoći materijal za izradu mapa i gotove mape za zaštitu nacrta i karata velikoga formata, beskiselinski papir za izradu omota, te zaštitna ambalaža za filmsko gradivo. Izrađeno je 65 mapa velikoga formata. U nove arhivske kutije prekartonirano je oko 100 d/m gradiva triju fondova: 2031. Vjesnik. Vjesnikova novinska dokumentacija, 675. Pravoslavna gornjokarlovačka eparhija, 367. Republički zavod za statistiku.

Konzervirano je i restaurirano 5708 listova/jedinica gradiva, uvezano 97 knjiga, te izrađeno 15 jedinica zaštitne ambalaže za gradivo iz 19 fondova i zbirk i HDA:

13. Ugarsko namjesničko vijeće,
31. Srijemska županija,
65. Sabor kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije,
99. Riječka županija,
163. Banovina Hrvatska,
289. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva NRH,
441. Ogulinska graničarska pukovnija,
787. Androwski Henrik,
789. Belošević Mirko,

807. Lisinski Vatroslav,
904. Zbirka planova,
905. Zbirka građevinskih nacrta,
907. Zbirka stampata,
1770. Rašica Božidar,
1421. Arhiv mapa za Hrvatsku i Slavoniju,
1596. Vrhovni sud SRH,
2023. Republički komitet za poljoprivredu i šumarstvo SRH,
2044. Begović Milan,
Metropolitanska knjižnica (MR 6).

Preventivno je zaštićeno 5400 listova gradiva iz 2 fonda Arhiva (79. Zemaljska vlada. Odjel za unutarnje poslove; 907. Zbirka stampata).

Konzervirano je i restaurirano 9685 listova/jedinica, uvezano 36 knjiga i izrađena 151 jedinica zaštitne ambalaže za gradivo 22 druga imatelja u RH (arhivi, muzeji, samostani, knjižnice). Radovi na tom gradivu obavljaju se prema prioritetima ugroženosti i vrijednosti u suradnji s regionalnim konzervatorskim odjelima.

U sklopu programa obilježavanja Dana Državnog arhiva u Zadru, 20. rujna, predstavljeni su konzervatorsko restauratorski radovi obavljeni u Središnjem laboratoriju za konzervaciju i restauraciju HDA, na planu grada Zadra iz 19. stoljeća (Zadarski list, 20. rujna 2017.)

U Centar za spašavanje gradiva nakon katastrofa, preuzeto je 12 d/m gradiva Zadarske nadbiskupije poplavljenoga u rujnu 2017. godine.

Prema prioritetima ugroženosti, sustavno se radi na gradivu triju imatelja iz BiH. Restauriran je 1341 list/jedinica, uvezano 6 knjiga i izrađeno 6 jedinica zaštitne ambalaže.

Svi obavljeni konzervatorsko-restauratorski radovi dokumentirani su u pisanom obliku i fotodokumentirani digitalnom kamerom. Opseg dokumentiranja i fotodokumentiranja prilagođen je vrijednosti te stupnju i složenosti oštećenja konzerviranog i restauriranog gradiva.

Za potrebe konzervatorsko-restauratorskih radova provedeno je 90 analiza: 56 analiza kiselosti papirnog nositelja, 4 analize lignina papirnog nositelja, 6 mikroskopskih analiza crteža i zatečenih oštećenja i 24 ispitivanjatopljivosti boje.

Za zaštitno i sigurnosno snimanje (mikrofilmiranje, digitalizaciju) pripremljeno je gradivo iz 23 fonda i zbirke Arhiva:

79. UOZV. SDDS,
479. Zapovjedništvo 5. Armije,
630. Savez dobrovoljaca Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca,
635. Društvo „Braće hrvatskog zmaja“,
763. Pihler Milan,
792. Zbirka Ante Trumbića,
806. Laszowski Emilij,
902. Kartografska zbirka,
907. Zbirka stampata,
1217. Zbirka fragmenata raznih društava i udruženja,
1421. Arhiv mapa za Hrvatsku i Slavoniju,
1491. OZNA,

1450. 53. pješačka pukovnija (matična knjiga poginulih pripadnika te pukovnije),
1549. Zbirka zapisa upravnih i vojnih vlasti NDH i NOP-a,
1561. SDS RSUP SRH,
1646. Zbirka obveznica austrougarskog zajma,
1687. Odjel za pratnju bjegunaca Vinkovci,
1697. Vojno zapovjedništvo u Zagrebu,
1698. Vojnooperativni spisi. Talijansko ratište,
1801. Razne osobe,
1950. Hrvatski iseljenici,
1989. Zbirka ordenja,
1345. Društvo hrvatskih domobranaca za oslobođenje Međimurja 1918-1919.,

Uz fizičku pripremu, izrađeni su strukturirani popisi arhivskih jedinica prema obavijesnim pomagalima fondova i zbirki u excel tablicama.

Nastavljeno je mikrofilmiranje fonda 434. *Carsko kraljevsko glavno zapovjedništvo u Zagrebu kao krajiska zemaljska upravna oblast*. Snimljena su 83 mikrofilmska svitka s ukupno 61 631 snimkom. Nastavljena je izrada korisničkih pozitiva mikrofilmova iz fonda 78. *Zemaljska vlada. Predsjedništvo*, pri čemu je kopiran, razvijen i prekontroliran 121 mikrofilmski svitak s 89 354 snimaka. Snimljeni i kopirani mikrofilmovi opremljeni su odgovarajućim košuljicama i naljepnicama te ambalažirani u zaštitne kutijice. Ukupno je opremljeno 204 mikrofilmskih svitaka.

Izrađeno je 758 260 digitalnih snimki dokumenata iz 37 fondova i zbirki. Od toga, oko 435 000 njih snimljeno je iz fonda 1561. SDS RSUP (zaštitno snimanje uslijed zahtjeva za korištenje), a oko 43 000 njih u okviru realizacije posebnih programa Digitalizacija fotodokumentacije za domaći film, Digitalizacije gradiva o Prvom svjetskom ratu i Obilježavanje stogodišnjice Prvog svjetskog rata:

79. Zemaljska vlada. Odjel za unutarnje poslove,
479. Zapovjedništvo 5. armije,
630. Savez dobrovoljaca Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca,
635. Družba „Braće hrvatskog zmaja“,
652. Pavlinski samostan Novi Vinodolski,
806. Laszowski Emilij,
902. Kartografska zbirka,
907. Zbirka stampata,

1217. Zbirka fragmenata raznih društava i udruženja,
1345. Društvo hrvatskih domobranaca za oslobođenje Međimurja 1918. – 1919., Glavni odbor Zagreb,
1392. Zbirka fotografija hrvatskog filma,
1426. Zbirka fotografija iz Prvog svjetskog rata,
1432. Zbirka fotografija Gjure Perettija,
1433. Zbirka fotografija o Zagrebu Stjepana Cara,

1435. Zbirka fotografija Hinka Krapeka,
1440. Zbirka fotografija karaševskih Hrvata,
1442. Zbirka fotografija Ivana Standla,
1448. Zbirka mikrofilmova matičnih knjiga i popisa obitelji,
1443. Zbirka portreta 19. i 20. stoljeća,
1546. Zbirka obveznica austrougarskog ratnog zajma,
1549. Zbirka zapisa upravnih i vojnih vlasti NDH i NOP-a,
1561. SDS RSUP SRH,
1669. Zbirke fotografija s područja oslobođenih u Vojno-redarstvenoj akciji „Oluja“,
1676. Zbirka stereoskopskih fotografija,
1677. Zbirka fotografija Svetozara Ilića,
1687. Odjel za pratnju bjegunaca Vinkovci,
1697. Vojno zapovjedništvo u Zagrebu,
1698. Vojnooperativni spisi – Talijansko ratište,

1741. Ured predsjednika RH dr. Franje Tuđmana. Fotodokumentacija,
1763. Pihler Milan,
1792. Zbirka diplomatskoga gradiva Ante Trumbića s Mirovne konferencije u Parizu 1918. – 1920.,
1801. Razne osobe,
1950. Hrvatski iseljenici,
1989. Zbirka ordenja,
2008. Zbirka fotografija obitelji Gregorić-Veselić,
2019. Zbirka fotografija s posjeta pape Ivana Pavla II. Zagrebu Branka Težaka,
1675. Zbirka stereoskopskih fotografija vojne vježbe u Zadru 1906.,
Metropolitanska knjižnica – abecedni katalog.

Osim samoga snimanja, obrezivanjem, poravnavanjem i izradom derivata obrađeno je 76 323 snimke iz 4 fonda/zbirke: 79. Zemaljska vlada. Odjel za unutarnje poslove, 902. Kartografska zbirka, 1448. Zbirka mikrofilmova matičnih knjiga i popisa obitelji, 1561. SDS RSUP SRH.

U okviru postojećih tehničkih mogućnosti (problemi s opremom), nastavljeno je zaštitno presnimavanje filmskog gradiva na različite elektroničke mediјe. Na taj način zaštićuju se kopije na filmskoj vrpci, a korisnicima je olakšan pristup u stručnim i znanstvenim istraživanjima filmskog gradiva. Zaštitno je presnimljeno 146 filmskih naslova s filmske vrpce.

Nastavljen je rad na digitalizaciji i digitalnoj obradi AV gradiva, čime se stvaraju mogućnosti njegova korištenja i izvan prostora filmskog arhiva, te buduća dostupnost kroz različite digitalne platforme. Digitalizirano je 266 naslova ukupnog trajanja 6917 minuta.

Nastavljena je suradnja sa Ustanovom Zagreb film, na zaštiti i restauraciji kratkometražnih animiranih filmova, te sa Hrvatskim filmskim savezom na zaštiti i restauraciji eksperimentalnih filmova. Obavljena je priprema gradiva na filmskoj vrpci za 11 naslova kratkometražnih animiranih filmova i 3 naslova eksperimentalnog filma za postupak restauracije.

5. Sposobnosti i kompetencije

Ključni čimbenik u ostvarenju zadaća arhiva jesu sposobnosti, kompetencije i motiviranost zaposlenika i suradnika. Zaposlenicima nastojimo osigurati uvjete da uz rad usavršavaju svoje vještine, osobito da razviju kompetencije važne za rad u digitalnom okruženju. Razvijamo radno okruženje koje potiče na suradnju, inicijativu i kreativnost u obavljanju posla, vodeći računa o učinkovitosti i racionalnosti radnih procesa, pravila i sustava koji ih podupiru. Ostvarili smo sljedeće:

Matični poslovi arhivske službe

Hrvatski državni arhiv vodi središnje evidencije arhivske službe u RH. Kao administratori sustava, djelatnici Arhiva pružali su stručnu pomoć državnim arhivima u radu u arhivskom informacijskom sustavu i u uključivanju u sustav stvaratelja gradiva iz njihove nadležnosti. Registrirano je 116 korisnika, promijenjeno vlasništvo 264 zapisa i dodijeljeno 279 suradništva nad zapisima.

Na temelju pravomoćne presude Upravnog suda u Osijeku, u Upisnik vlasnika i imatelja privatnog arhivskog gradiva upisana je Slatinska banka d.d.

Ažurirani su podatci u Upisniku arhiva u RH, te Evidenciji zaposlenih u državnim arhivima. Sređena je sva prateća dokumentacija prikupljena uz evidencije od 2005. do 2016. godine.

Prikupljana je i evidentirana dokumentacija o radu područnih državnih arhiva: izvješća o radu (19), planovi rada (14) i primopredajni zapisnici (74). Izrađen je pregled izvješća o radu područnih državnih arhiva u 2016. godini.

Stručna podrška područnim državnim arhivima dijelom je bila usmjerena na zaštitu audiovizualnog gradiva. Obavljena su tri instruktažna posjeta arhivima koji čuvaju takvo gradivo (DA u Rijeci, DA u Osijeku i DA u Splitu).

Kroz posebni program Nacionalne arhivske savjetodavne službe, organizirane su i održane dvije radionice o preventivnoj zaštiti arhivskoga gradiva na papiru, dvije radionice o sređivanju i opisu arhivskoga gradiva, te jedna petodnevna edukacija za pristupnike stručnom ispitu iz arhivske struke.

HDA pruža stručnu i administrativnu podršku Hrvatskom arhivskom vijeću i stručnim povjerenstvima koja djeluju na razini arhivske službe. Povjerenstvo za stručne ispite za zaštitu i obradu arhivskog i registraturnog gradiva je održalo 8 ispitnih rokova kojima je pristupilo 357 kandidata. Povjerenstvo za polaganje stručnih ispita u arhivskoj struci održalo je 2 ispitna roka, te obavljalo konzultantski rad s obveznicima stručnih ispita, razmatralo prijavljene teme i obavilo pregled stručnih i praktičnih radova. Stručno povjerenstvo za dodjelu viših stručnih zvanja u arhivskoj struci obradilo je 24 zahtjeva za dodjelu viših zvanja.

Djelatnik Arhiva sudjelovao je u radu radne grupe Ministarstva kulture za pripremu novog zakona o arhivskoj djelatnosti i arhivima.

U okviru aktivnosti na poslovima sukciјe arhivskog gradiva bivše SFRJ, nastavljeno je istraživanje u Arhivu Jugoslavije, te rad u radnoj grupi za pripremu projekta digitalizacije gradiva. Djelatnici Arhiva boravili su u ožujku, rujnu i listopadu u Beogradu radi istraživanja i evidentiranja gradiva u Arhivu Jugoslavije. U istraživanju je sudjelovao i jedan vanjski suradnik. Obrađeno je gradivo sljedećih fondova:

14. Ministarstvo unutrašnjih poslova Kraljevine Jugoslavije (1919. – 1941.),

- 50. Predsjedništvo Vlade FNRJ (1944. – 1953.),
- 51. Državni tužilac kod Državnog suda za zaštitu države,
- 66. Ministarstvo prosvjete Kraljevine Jugoslavije (1918. – 1941.),
- 79. Udruženje jugoslavenskog učiteljstva / Jugoslavensko učiteljsko udruženje,
- 135. Državni sud za zaštitu države,
- 371. Poslanstvo Kraljevine Jugoslavije u SAD-u u Washingtonu (1918. – 1945.),
- 803. Predsjedništvo SFRJ,
- 837. Kabinet Predsjednika Republike (1953. – 1980.).

Istraživanje u Vojnom arhivu u Beogradu, planirano u travnju, nije obavljeno jer Vojni arhiv nije prihvatio predloženi termin posjeta.

Održan je jedan sastanak radne grupe za digitalizaciju gradiva arhiva SFRJ (25. – 19. rujna 2017.) na kojem su dogovorene daljnje aktivnosti na pripremi projekta digitalizacije. Radi pripreme tog sastanka djelatnik Arhiva posjetio je u lipnju Arhiv Slovenije.

Problem sukcesije arhivskog gradiva bivše SFRJ izložen je na sastanku ravnatelja nacionalnih arhiva zemalja Europske unije i članova stručne arhivske grupe koji je održan u Tallinu 21. – 23. rujna 2017. godine. Na tom skupu predstavljen je i prijedlog projekta digitalizacije.

Povećanje stručnih i organizacijskih sposobnosti Arhiva i osiguranje dostupnosti resursa iz više izvora

HDA je član Međunarodnog arhivskog vijeća (ICA), Međunarodnog udruženja filmskih arhiva (FIAF) i Europskog udruženja filmskih arhiva (ACE), a u 2017. nastavljena je redovita suradnja s ICARUS-om, Forumom slavenskih kultura, te drugim međunarodnim tijelima i udruženjima. Djelatnica Arhiva članica je Izvršnog odbora EURBICA-e, europskog ogranka Međunarodnog arhivskog vijeća čiji je HDA član u kategoriji A, te Stručne skupine Međunarodnog arhivskog vijeća o zajedničkom arhivskom nasleđu (Expert Group on Shared Archival Heritage). Na području međunarodne suradnje nastavljena je bilateralna suradnja s nacionalnim arhivima i arhivskim ustanovama država u okruženju.

Ostvarili smo suradnju s većim brojem ustanova i društava na izvršenju zajedničkih programa ili pojedinih aktivnosti drugih ustanova koje su vezane uz arhivsku djelatnost. Također, stručni su djelatnici HDA tijekom godine sudjelovali u radu različitih stručnih tijela i povjerenstava drugih ustanova: Predsjedništvo Hrvatskog arhivističkog društva, Predsjedništvo Hrvatskog kartografskog društva, Upravni odbor Društva za hrvatsku povjesnicu, Programsko-znanstveni odbor Seminara AKM, Povjerenstvo za davanje mišljenja u postupku odobrenja grba i zastave jedinici lokalne i područne samouprave Ministarstva kulture, Povjerenstvo za istraživanje, uređenje i održavanje vojnih groblja, groblja žrtava Drugog svjetskog rata i groblja poslijeratnog razdoblja, Povjerenstvo Ministarstva branitelja za provedbu projekta digitalizacije arhivske dokumentacije iz Domovinskog rata, Savjet Škole medijske kulture, Kulturno vijeće za audiovizualnu djelatnost grada Rijeke, Hrvatsko audiovizualno vijeće.

Djelatnici Arhiva su tijekom godine kao slušači ili izlagači sudjelovali na 30-ak seminara, predavanja, tečajeva, okruglih stolova i drugih skupova u zemlji i inozemstvu vezano uz arhivsku i srodne djelatnosti, te administrativnu i tehničku podršku radnim procesima Arhiva.

Administrativna i tehnička podrška radnih procesa i sustava Arhiva

U 2017. je održano 6 sjednica Poslovodnog kolegija i 1 sjednica Stručnog vijeća.

Pojedini poslovi obavljali su se u okviru desetak stalnih stručnih povjerenstava, odbora i uredništava: Povjerenstvo za odabiranje i izlučivanje arhivskog i registraturnog gradiva izvan arhiva i u HDA, Povjerenstvo za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za arhivsko gradivo, Povjerenstvo za preuzimanje javnog i privatnog gradiva, Povjerenstvo za informacijske sustave, Povjerenstvo za organizaciju i praćenje znanstveno-istraživačke djelatnosti HDA, Knjižnični odbor, Uredništvo web stranice i Facebooka HDA, Uredništvo portala Prvi svjetski rat 1914. – 1918.: pogled iz arhiva, uredništva časopisa Arhivski vjesnik i Fontes – Izvori za hrvatsku povijest, Povjerenstvo za razmatranje prihvatljivosti jednokratnog iznajmljivanja prostora, Odbor za zaštitu na radu. Djelovalo je i Radničko vijeće, te osobe s posebnim ovlaštenjima na pojedinim područjima iz djelokruga Arhiva: službenik za informiranje; službenik za zaštitu osobnih podataka; ovlaštenik za nadzor nad prikupljanjem, obradom, korištenjem i dostavom trećim osobama osobnih podataka radnika; povjerenik za etiku; osoba zadužena za nepravilnosti; savjetnik za informacijsku sigurnost; osoba za promicanje ravnopravnosti spolova; osoba ovlaštena za primanje i rješavanje pritužbi vezanih uz zaštitu dostojanstva zaposlenika; sindikalni povjerenik; povjerenik radnika HDA za zaštitu na radu; povjerenik za otpad u HDA.

Redovito su prikupljani i obrađivani podatci o sudjelovanju djelatnika HDA na stručnim i znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu. Obavljeni su zadaci u vezi s planiranjem rada i izvještavanjem o radu, koordiniranjem posebnih programa i projekata, te po potrebi održavani radni sastanci pojedinih stručnih grupa, odjela i odsjeka.

Kroz rad Odjela općih i računovodstvenih poslova redovito su obavljani svi pravni, finansijsko-knjigovodstveni, kadrovski, administrativni, materijalni i tehnički poslovi prema važećim zakonskim propisima i prema potrebama HDA. Redovito su obavljani svi poslovi uredskog poslovanja, te provedeni planirani postupci nabave roba i usluga. Pratilo se stanje objekata, instalacija i opreme, organizirani su potrebni popravci i radovi, provedena potrebna ispitivanja i servisi na svim lokacijama, te obavljane radnje potrebne za održavanje okoliša i zelenih površina oko objekata Arhiva.

U segmentu održavanja i poboljšanja IT infrastrukture obavljane su sve redovite aktivnosti kojima je cilj osigurati raspoloživost resursa i usklađenost IT sustava s potrebama ustanove.

KLASA: 001-02/18-02/04

URBROJ: 565-01/2-18-1

Zagreb, 23. veljače 2018.

